

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor.	— Hll.	Egy évre . . . 16 kor.	— Hll.
Fél évre . . . 5	"	Fél évre . . . 8	"
Negyed évre . . . 2	"	Negyed évre . . . 4	"
Egy hónap . . . 1	"	Egy hónap . . . 1	"
Egyenlő szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **II. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOPFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábon belül 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többnapos megjelölésű hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Husvétkor.

Sok századon át, hosszú, nehéz és véres harcot kellett vívni a magyarnak alkotmányos jogai megőrzésére, társadalmi szabadságai biztosítása céljából. És vívta a harcot nem egyszer épen azon tényezők ellen, kiknek első joga és legfőbb kötelessége az alkotmányos jogok fentartása és a társadalmi szabadságok biztosítása lett volna. És azóta a történelem tanúsága szerint eme harcot 1526-tól 1867-ig, tehát 340 esztendőn át unostalan a Habsburg házból származott királyok ellen vívta. És, hogy eme harcban a nemzet — bár nemegyszer gázolt rajta keresztül saját uralkodójának zsoldos és szövetséges hada, végleg el nem bukott, teljesen meg nem semmisült, saját faji szívóságán, vele született ősi elszántságán kívül nagy költőinek, nagy vezéreinek köszönhetően, kik lanttal és karddal kezökben éltek, küzdöttek, szenvedtek és ha kellett meg is haltak a hazáért.

A nemzet 1867-ben, mikor mostani uralkodójának fejére Szent István koronáját rátette, nem kényszerűségből és nem szinleg, de őszintén és szívből kibékült az uralkodóval. Nem mondom, hogy azon 35 esztendő óta, mely idő óta I. Ferencz József, Szent István koronáját viseli, egyik-másik

esemény ideig-óráig meg nem zavarta a kölcsönös bizalom és együtt érzés nagy és fontos érdekszála t, de annyi tény, hogy a nemzet részéről provokatív természetű jelenségre nem akadunk. És hogy maga a király is, valahányszor a régi korszak sötét oduiból a reactio kitörni és a király és nemzet közötti harmoniát megzavarni készült, mindig maga volt az, ki az alkalmatlan és tolakodó békerontókat az utból elhárította és a megzavart békét és az oly fontos együttérzést ismét helyreállította. Hogy csak egyetlen-egy példát említsek fel, hivatkozom ö felségének ama legfelsőbb kéziratára, melyet 1886-ban a Jánzszi—Herczeg affér alkalmából az akkori miniszterelnökhöz, a nem rég elhunyt Tisza Kálmánhoz intézett volt. És amelylyel, mint Neptun trytonjával a háborgó vizeket lecsendesítette, az önértében súlyosan megbántott nemzet lelkiületét kibékítette. Amióta pedig a Tisza minden fogyatékoságával, de nagyon kevés jó tulajdonságával bíró Bánfy Dezső is kénytelen volt eltávozni a kormány éléről, a nemzet hajója, nyugodt csendes vizeken evezik; bár az igazi boldogság, igazi függetlenség revpartjától talán távolabb áll ma, mint valaha.

Mert ugyan ki ne tudná és kine érezné azt az igazságot, hogy Magyar-

ország gazdasági ereje, hatalmi prestige napról-napra fogyóban van; — ki ne tudná és ki ne érezné, hogy Magyarország csak földrajzilag képez egységes államot, de a különböző területeken, különböző nemzetiségek laknak nagy tömegekben, és a különböző nemzetiségek között a magyar nemzeti eszméktől eltérő elvek és aspirációk uralkodnak, — ki ne tudná és ki ne érezné, hogy még ott is, ahol a földet, hegyeket és folyókat kizárólag magyarok lakják és uralják, tehát a hol idegen nemzetiségek békezeváros ünnepontó munkáiról és harczeitől szésem lehet, a különböző társadalmi osztályok és vallás felekezetek néznek egymással farkasszemtel.

A régi pártviszályt, osztálygyűlöletet és felekezeti harczokat nem tudja és nem akarja feledni a magyar. Pedig addig, míg erősebb nem lesz minden egyes polgárban a haza szeretete, míg szentebb nem lesz minden egyes polgár előtt a hazának érdeke, mint a gyűlölet, a más pártálláshoz vagy más felekezetekhez tartozók iránt, addig nagy, hatalmas és boldog nem lehet a nemzet.

Pedig csak nagy költői és államférfiai szavára kellene hallgatnia, akkor mikor a kishitűség, vagy az irigykedő féltékenység rabbá akarja tenni lelkét és tetterejét. Csak arra kellene gondol

A kakaslövés.

(Egy husvéti népszokásról.)

A kakaslövés vagy kakas-ütés ősi régi népszokása volt az erdélyi szászoknak. Nemzedékről-nemzedékre szállott, bár lassanként elhomályosult az emberekben annak oka, értelme és jelentősége. Néprajzi szempontból sem érdektelen az a fejezet, melyben Werner Gyula „A besztercei diákok” című legújabb Bástia korabeli regényében erről a népszokásról egy kis korrajz keretében megemlékezik. — Íme a leírás:

A kakas nagy szerepet játszott a szász nép felfogásában. Mikor a kakas harmadszor megszólalt, Péter akkor hagyta el az Üdvözítőt. Vajon mi volt az oka? Tiszta dolog, hogy a kakas kukorékolásból a kísértő sátán szól hozzát. Az vette le a lábáról.

Ha valamelyik szász faluban új hidat csináltak, legelőször fekete kecskét, vagy fekete kukast szalajtottak át rajta. Ha az új hid a kecskében és kakasban rejtőző sátánt is megbirja, az állani fog örök időnkig.

Hogy a kakaslövést a szászok husvét vasárnapján rendezték, annak is megvolt a maga érdeme. Husvét a föltámadásnak, a

halálon és ördögön aratott győzelemnek napja. Kakast löni annyi, mint magát az ördögöt diadalmasan földre teríteni.

Minden kakasban a sátán incselkedik, (S minden féruban, a kit a kakas ábrázol.) Az ördög kakastollat visel a süvegénél, nem bokrétát, Pogány népek fekete kakast áldoznak a sátánnak. A pokol tornácának küszöbén kevély fekete kakasok kukorékolnak. Íme, az összefüggés kakas és ördög között megvan mindenképpen . . .

A besztercei nép ellepte az erdőt. Eljött minden épkézláb ember. Csak az ágyban fekvő betegek és a hazórzók maradtak otthon; a vakok, bénák, sánták, az összetöppörödött anyókák és a botra támaszkodó aggyastyanok. Meg az a néhány szál nekibusult drabant, aki a várost őrizte, hogy a nyitott, ásitózó kapukon valahogy el ne iramodjék. Na meg a toronyőr. Az is otthon maradt, tábort messzelátóival fűrkészve unalmában a környéket, nem törve rá éhes farkasok módjára, a kint mulatozó szüzekre és aszszonynépre, valami földalól kibukkanó hajdu, török vagy német csapat?

Az óvatos magisztrátus különben résem

volt. A száz főre menő városi őrség teljes számban kivonult. Muskétások töltött fegyverrel, lovasok nehéz fölszerelésben őrizték a husvétit majálist. A kipányvázott lovak vigan ropogtattak az illatos füvet, a katonák (Stadtreiter-ek) nagy bádóg poharakból itták a bort és fogyasztották a megszentelt kalácsot és husvétit sonkát. A borgói szorosok fölől éber lovas őrszemek voltak kiállítva, a kik minden neszre ügyeltek, és a kik belovagoltak a sűrűbe, ha valami megriadt őzbak végigcsörgetett a lehullott, tavalyi falevélen.

Hatszáz lábnyi térségen ki volt irtva az erdő. A hol valamikor fák voltak, komoly becsületes bükk, ripacsos cser, fehérhéjju nyárfák, karcus, merev tartású fenyő, ott most piros virágmező nyíllott. Mintha valami kardinalis terítette volna le a földre a lángveres, selyem köpenyegét.

Egyik városi kertésznek támadt az a poétikus gondolata, hogy az irtást beültesse epibium angustifoliummal. Egy láb magasra nőttez a kényes, idegen növény, és a szőlőtől védett völgyzugban jól érezte magát. Ezen az irtáson jelöltek ki helyet a fiatal leányok-

nia, hogy az erőnek szétforgácsolása nem egyéb, mint az oldott kéve a viharok kitéve; az erők összesítése pedig nem egyéb, mint az a porszem, melyről Petőfi oly szépen mondja, hogy:

„A porszemet, mely csak magában áll
Elűjja egy kis szellő, egy lehelet;
De hogyha össze olvad, összenő, ha
A porszemekből szikla alakul:
A fergeg sem ingathatja meg.”

Fontoljuk meg a nagy husvét ünnep szent és áhitatos óráiban a költő szavait, tisztítsuk meg lelkünket a gyűlölet, irigység és féltékenykedés furaitól: legyünk kiméletesek egymás gyöngéi iránt; ne kicsinyeljük mások igaz érdemeit; kövessük a nagyok és nemesek példáit, ha nem is világra szóló tetteikben, de tisztán és igaz érzelmekben, s akkor joggal elmondhatjuk, hogy nem hiába hullott vére Krisztusnak a keresztfán s nem hiába szenvedett ártatlanul oly szörnyű halált a 13 vértanu az aradi golgotán.

Debreczen, 1902. márczius 29.

Dr. Kardos Samu.

A jegyzők husvétja.

Itt a husvét. A gyermek örömtől sugárzó arcaát viszi a piros tojást. A falu népe vidáman cseveg az utcákon. Csak a jegyzőt nem lehet látni. Mi az oka? Hagyjátok csak a jegyzőt! Ott ül ő szobájában és örömmel tapadnak szeméi az ő piros, jobban mondva rózsaszínű husvét ajándékára. Meg nem egészen piros, de ha az országgyűlés is úgy akarja, mint ő, akkor nemsokára piros lesz. Ugyanis az idén a falu jegyzőjének is

nak. Hosszu ruhájukat felfogva, térdig járhattak a piros virágban.

Kecskelábu, gyulalutlan asztalok görnyedtek az etel és ital sulya alatt. Városi pogárok ültek az asztalokat körül, ittak és beszélgettek.

Ünnepi ruhában voltak mindannyian. Fejükön ezobolykalap, ruhájukon arany és ezüst sulyas, mentéjükön ezüst gomb, rókamall beles, szkoliummal himzett öv az elhízott vastag derekukon.

Az asszonyoknál és leányoknál még nagyobb volt a fenyűzés. A tanácsurak, tisztviselők és előkelő polgárok feleségei kalapban jártak vagy dragaköves főkötőben. Szőke hajukban granátfeji hajtűk, színarany nyilak. Suhogó selyem szoknyájuk tele hintve drága-gyönggyei, aranyos, ezüstös kivarással, tele lehelve csipkevel; nyúlánk derekukat selyem mider szorongatta. Nyakukon rubin és smaragd ekszer kevélykedett; magassarku, ingerlő bársony topánka volt a lábukon, vagy magyaros, ezüst zsinóros kis csizma; naptól megaranyozott, dolgos kacsójukon kivárott selyem kesztyű.

A kisebb iparosok feleségei ugyan-ugy öltözöttek, csak olcsóbban. Az ő nyakukon piros korál volt, vagy egyszerű szalag. Mentéjük kek brassói posztóból való, barany vagy kecske bőrrel bélelve, rókamallal beszegve, szoknyájuk muszlin; mellükön hollakdai kendő, cipőjük kecskebőr. Kesztyűt nem volt szabad visezniük.

megvan a piros tojása, és ez: a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat.

Tudjuk, hogy az adóügy az a közigazgatási ág, amely óriási terjedelme, bonyolult s roppant sokoldalúsága, de különösen fontos állami és magán érdekeket egyaránt érintő volta miatt, az annyi sok egyéb közigazgatási ügy végzésevel elfoglalt közsegi és körjegyzők által — különösen a jelenlegi segéd munkáerővel és legtöbb helyütt e nélkül — tovább abszolút nem kezelhető.

A jelenlegi erélyben levő és tisztmokban eszközözlendő adókievetési munkálatok amelyeket részint a közsegi tisztviselők, részint a m. kir. pénzügyigazgatóságok teljesítenek, mellőzendők, mert azok óriási sok es eredményében fölösleges munkát okoznak igen könnyen nélkülözhetőek anélkül, hogy ezáltal akar a törvény és jogrend, akar az adózó polgárok, avagy az állami kincstár érdeke legkevésbe is veszélyeztetve volna. Tehát az új törvényjavaslat értelmében az összes adókat a befizetési könyveeskében, egy összegben írják elő. A kivetelei ugyan megkülönböztetendők az egyes adónemek, de a végösszeget együttesen állapítják meg. Akik 200 koronán felül fizetnek, azok most is az adóhivatalban törlesztik adójukat, de nemsak az állami adókat fizetik itt, hanem minden adót és az adóhivatal küldi szét a közönségnek, a varmegyéknek, az egyes társulatoknak stb.

E szerint kérésüket, javaslatukat részben meghallgatták, de ne alljunk itt meg, hanem újítsuk az irányban kerelmünket, hogy a kincstári követelések és bármely néven nevezendő végrehajtások alól a közsegi és körjegyzők felmentessenek, és azok e célra alkalmazandó külön egyén által vegeztessenek.

Felmentendők a közsegi és körjegyzők a végrehajtások alól azért, mert eltekintve a sok teendőről, ma már úgy törvényeink, valamint a társadalmi viszonyok is a közsegi és körjegyzőket oly színvonalon állónak kívánják, hogy ők nemsak a sablon-szerű teendőket vannak hivatva végezni, hanem közsegeik nepeinek minden tekintet-

Mégis legérdekesebb az ősrégi parasztöltözet. Hosszu, sarkig erő mente, sötétkék posztóból, fekete báranybőr prémmel, zsinórral kibányva. Diómagyságu ólom (jobb móduaknál ezüst) gomb fityegett rajta. Sötetszínű, szűk nadrágot viseltek, csizmat, durva szőrkalapot.

A parasztasszonyokon száz ránczu virgánó, fehér fejkendő és kézelő. Czípkés a mellvédőjük. Szürke macskaprém van a mentéjükön. A darázskaresu derekukon tenyérnyi széles bőröv, ezüst esattal.

Egy tisztáson a poigármester és a városi tisztviselők szemelattára lövöldözött a fiatalág szabadon bocsátott kakasokra.

Nyílal löttek, nem puskával. Csaknem minden lövés talált. Látszott, hogy a besztercezi fiatalágnak anyilázásban nagy gyakorlata van. Szükségük lehet rá, talán előbb, mint sem gondolnák.

A piros taréju, zománczos, fekete tollu kakasok, nyakukat kevélyen hátraszegve, állásukhoz és nemükhöz illő méltósággal lépkedtek a homokkal behintett tisztáson. Fejüket felrehaajtvá, gyanutlanul, minden félelem nélkül nézettek a kíváncsi ember-tömeget. Egyik másik bátran elkukoritotta magát. Némelyik a földet kaparta és rezgő kiabálással hívta tyukjait. De azok nem jöttek elő s nem fognak hívó szavára megjelenni soha. Mert sísteregeve repült az ellőtt nyíl, s a kakas, halálra sebezve, megtört szemekkel földre hullott.

ben vezérei, tanácsadói kell, hogy legyenek. Ezeken kívül még ugy az állam, valamint a társadalmi rend őrői és sok tekintetben az állami hatalom képviselői, mint ilyeneknek tehát nem szabad azt tenni kötelességükül, hogy a mindenféle kincstári követelések és a bíróságok és hatóságok által kirótt bírságokért a gondjuk és vezetésükre bízott népet végrehajtással zaklassák, vagyonkájukat hurcoltassák s árvereztessék csak azért, hogy az ósdi rendszert pusztán krajczáros takarékoságból egy jobb és a viszonyoknak megfelelőbb és kiviteleben eredményesebb újítással fel ne cseréljük. De óriási hátrányos ez a mai közsegi és körjegyzők hivatalos tekintélyének is. Homiokegyenest ellenkező esolekmény az általuk végzendő minden tekintetben törvényszerű tiszteletet parancsoló magasztos hivatásukkal. Hogy a sok közül csak egyet, a legszembevetőbbet említsük: állami anvakönyvvezetői tisztükkel — amennyiben azt hisszük — hogy a legmegerőltettebb képzelem sem tartja összeegyeztetőnek azt, hogy az a tisztviselő, aki például délelőtt 8 órakor, mint a magyar állam képviselője fekete szalonban vagy talán díszmagyarban, nemzeti jelvény nyel a vállán hivatalos helyiségében előtte megjelent, s az ünnepi ruhába öltözött násznap által kísért fiatal pár házasságot köti meg, egy órával később mar csizma és lóden kabátban fülíg sárosan egy párna és egy vankóssal megrakott zálogtárgyas szekér oldalán sétáljon végig falujában.

Javasoljuk tehát e célra a közsegi, illetve közvégrehajtói állások szervezését állandó alkalmazás és fegyelmi felelősséggel akkent, hogy egy, esetleg több-kisebb jegyzőség szövetkezve választana egy végrehajtót, a ki a község által lenne díjazva s körzetében a végrehajtások teljesítését s az ezekkel járó egyéb írásbeli teendőket lenne köteles végezni s mint a többi alkalmazott, hasonló hatósági felügyelet alatt álljon. Javalmuk a közsegeknek újabb terhet mit sem kepezne, mert a végrehajtások rendszeres alkalmazása által a végrehajtási díjából a közsegeknek tekintélyes bevételük lenne. Különösen sokat nyerne az államkincstár érdeke, mert a rendszeres végrehajtási eljárás által a kincstári követelésekből alig maradna mi hátra, a mi a mostani rendszer mellett elérhetlen.

Kérve javasoljuk, mint elkerülhetetlenül szükségeset, hogy a jegyzők a végrehajtások alól felmentessenek és akkor a rózsaszínű husvét tojás majd piros lesz.

Boldini Rezső.

A földmives imája.

Atyánk! ki fenn lakol az égben,
Hatalomban és dicsőségben,
Tekints alá onnan felül:
Im! a tavasz derűje vonja
Ekem vasát és tanad nyomban
Friss fordítás, friss rögre dül.

Szántok, szántok... nyomán ekémnek,
Barázda meg barázda mélyed.
Mig gondom völgyből hegyre száll,
Hol a rügybontó nap sugára
Az alvó szőlőtő javára
Kapam segítségére vár.

Oh, Uram! engedd kegyelmemen,
Hogy munkám terhet viselhessem,
Acéldozd karom erejét!
S ha immar keszen vagyok véle,
Rá ajkam áldásodat kérje
Egy forró sóhajban feled:

Szállj a lelked eléjével...
 A harminat és a napsugár...
 Borban, buzabau legyen bőség,
 Jég el ne crapja, se a hőség,
 Ne nyiljon panaszra a száj!
 S vehessen részt abból magának
 Minden polgar, kit e hazának
 Szeat földje hordoz s mind ahány
 Kenyered eszi, borod iszsa,
 Legyen hozzád igaz, hu, tiszta,
 Szivben, lélekben, oh hazám!

Ács Ferencz.

NAPI HIREK.

Husvét.

Piros husvét napja elkövetkezett. A feltámadás ezen szentelt napja vajha a magyar nemzeti szellem feltámadásának ünnepét is jelentené. Amde a mi nemzetünk sivár korszakának kökoporsó fedelét még nem dobta le, csak repesztgeti, emelgeti az ébredező nemzeti szellem felséges ereje.

Vajha már ezt a feltámadást is megünnepelhetnénk. Krisztus urunk harmadnapra támadott fel a halálnak koporsójából, de a mi halotti zsidbadasunk három évtized óta tart.

Útolt tehát az óra, hogy a mi nemzeti szellemünk feltámadjon és legyen oly magyar a magyar, milyen hajdanta volt.

Ünnepi istentiszteletek.

Husvét első napján, Délelőtt

Nagytemplomban: Mitrovics Gyula lelkész. Kistemplomban: Kovács Zsigmond s. lelkész. Ujtemplomban: K. Tóth Kálmán lelkész. Ispótytemplomban: Bíró János s. lelkész. Szegényház: Hajdu Zsigmond püspöki tükár. Csapókerben: Kovács János népisk. felügyelő. Delután

Nagytemplomban: Harsányi Pál esk. fel., Kistemplomban: Papp Lajos főisk. szénior. Ujtemplomban: Holló József 4. th., Ispótytemplomban: Szücs László esk. fel.

Husvét második napján, Délelőtt.

Nagytemplomban: Papp Lajos főisk. szénior. Kistemplomban: Harsányi Pál esk. fel., Ujtemplomban: Szücs László esk. fel., Ispótytemplomban: Holló József 4. th., Delután.

Nagytemplomban: Szücs László esk. fel., Kistemplomban: Holló József 4. th., Ispótytemplomban: Harsányi Pál esk. fel., Ujtemplomban: Papp Lajos főisk. szénior.

Hirek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: P. Nagy Ferencz — Szoboszlai Julianna, Vogronovics Benedek István — Novák Mária, Glattstein Ignác — Berger Friderika, Szilágyi János — Makai Eszter, Endrődi Ignác — Pető Julianna, összesen 5 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozások történtek: Radecky Károly 2 éves gyermek, Angeli Maria 36 éves cseled, Mezei Mihály 24 éves kefégyári munkás, Agoos Pal 58 éves kistöbberlő, Molnar Sandor 23 éves közhuszar, Marsalkó Károly 11 éves tanuló, Harsányi Lajos 80 éves maganzó, öz. Földesi Sándorné szül., Medgyesi Eszter 71 éves háztartásbeli, Fülöp Erzebet 10 hónapos csecsemő, öz. Kozák Jánosné szül., Pesti Sára 58 éves kofa, Dani Lajos 2 éves gyermek, Tóth Sándor 29 éves napszámos, Fazekas Eszter 7 hónapos csecsemő, öz. Szabó Sámuelné szül., Budaházy Emilia 72 éves földbirtokosnő, Mezei Ferencz 41 éves napszámos, Győrfi Sándor 12 hónapos csecsemő, Csecsődi Imre 9 éves gyermek, Bodosi Károly 62 éves szabómester, Paur Veron 16 éves cseled, Nagy Mihály 38 éves ügynök, László József 5 éves gyermek, Kovács Erzebet 16 éves cseled, Deutsch Maria 37 éves mosónő, Kontrák Peter 40 éves napszámos, öz. Pósalaki Andrásné szül., Géber Julianna 88 éves háztartásbeli, Stern Emilia 50 éves háztartásbeli, Börbély Józsefné született Krószal Karolin 47 éves háztartásbeli, Kiss Sándor 7 éves tanuló, Muszter Imre 10 hónapos csecsemő, Szabó Eszter 10 éves tanuló, Kiss Gábor 60 éves napszámos Horváth József 17 éves gépész tanoncz, Kovács Mária 12 hón. csecsemő, Panczer Margit 2 hónapos csecsemő, Mile Miklós 61 éves nyugalmazott hajdu, Gebei Ferencz 49 éves p. és táv. szolga, Labancz József 8 hónapos csecsemő, Kerékgyártó Imre 2 hónapos gyermek, Lovász Julianna 8 hónapos csecsemő, öz. Erdélyi Gáborné szül., Szabó Erzebet 68 éves háztartásbeli, Rácz Róza 15 éves háztartásbeli, Kiss József 1 hónapos csecsemő, Kristóf István 62 éves napszámos, Jakab István 23 éves napszámos és 2 halva születés. Összesen 43. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 45 születési esetet (26 fiu 19 leány) jelentettek be, úgy a születések 2-vel múltak felül a halálozásokat.

A Debreczen

husvétii számában több jeles írótól jelentek meg beces cikkek. A politikai vezércikket doktor Kardos Samu kriminlista írta. A tarca Werner Gyula országos képviselőtől származik. Második cikket Boldini Rezső írt egy aktualis kérdésről, mely, a jegyzőkre, körjegyzőkre vonatkoznak, országos érdekű. Ács Ferencz költő „A földmivesek imája” ban fohászodik gyönyörű magyar érzéssel, ugy szinte Jakab Ödön is, a koszorus költő, magyar lélekből fakadt mesteri költeményt írt. „Szomoruan olvasgatom”, e költemény ezime lángoló tűzével felgyujja még a mai közönyös lelkeket is. Lovász János a debreczeni népet leghivatottabb, legmelegebb tollu mestere hív és lekötő képet, magyarokat mutat be a basahalmon belüli czivis világból. Bíró Géza pedig „Debreczen város mezőgazdasági kezeléséhez” szól szakavatottan, oly eszméket és kérdéseket vetve föl, melyekkel behatóan foglalkozni hasznos és érdemes a a debreczeni polgárságnak. Szóval, ha mennyiségben nem is sokkal, de minőségben megvalogatott beces olvasnivalókkal szolgálunk e husvét ünnepi számban olvasóinknak, a kiknek egyidejűleg boldog ünnepeket kíván a szerkesztőség.

Katalin-operette plagium.

A „Debreczen” ezen hírét még sem hallgatja teljesen agyon, mégsem fordítja

teljesen félre a budapesti ezimborás, komas sajtószövetkezet, mert például a Benedek Elek kitünő magyar lapja, a „Magyarság” biven ösmerteti ez eset fejleményeit, és az újabb fordulatról ezt írja: (Utazás egy operette körül.) A Debreczen által felvetett plagiumkérdés mind érdekesebb fordulatot vesz. A Debreczen szerkesztőségéhez Barna Izsó karnagy levelet intézett, melyben kijelenti, hogy az ismert nyilatkozatát félálomban írta, mikor éjjel felköltötték s abban azt írta, hogy tudomása szerint nem létezik a „Czárno gyürüje” című operette. A tudomása szerint szó kimaradt a nyilatkozatból. Továbbá kijelenti, hogy nyilatkozata csupán a zeneszerzőre vonatkozik, hogy a szöveg plagium-e vagy sem — azt tisztázni a librettó írójának, Beldi Izornak a dolga. Ezek után most már méginkább kíváncsiak vagyunk, hogy mi van ebben a dologban s miért nem nyilatkozik a Katalin szerzője: Beldi Izor? Hiszen csak a két darabot kellene összehasonlítani s meg volna az igazság. Es mit szól mindezekhez Ön doktor Beldi Izor?

Bírói kinevezés.

A király N. Vass Antal debreczeni törvényszéki bírót a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírónak nevezte ki. Vass Antal bíró nemcsak a debreczeni bírói karnak kiváló tagja, de kedvelt tagja a debreczeni társas életnek is, azért örömmel jeleztük e kinevezési hírt.

Presbyteri gyűlés.

A debreczeni ev. ref. egyház márczius hó 31-dikén, husvét másod napján délelőtt 10 órakor presbyteri gyűlést tart. A gyűlésnek számos fontos tárgya lesz, tehát kívánatos, hogy a presbiterek teljes számban jelenjenek meg.

A polgárok fellelőssége.

A városi hatóság hivatalosan értesíti a polgárságot, hogy: A polgári fellelősségnek a Fancsikai és Bánki raktaraból elhordatására vég határnapul 1902. év márczius hó 31-ike tűzetett ki. Ebből a rövidke hirdetésből az tünik ki, hogy Debreczen város hatósága nincs tekintettel a husvétii ünnepekre, noha főgondnok is, egyszemélyben a polgármester: Hej! Nem így volt ez régen.

Vázsonyiáda.

Az egyik nagyváradi demokrata ujság, a Nagyváradi Napló, Tisza Kálmán temetéséről emlékezvén, egyebek között a következő sikerült Vázsonyi ádával kedveskedik olvasóinak: „... sokan iparkodtak a sík-falu felé, melynek neve Geszt s melyről a história talán valamivel többet fog írni, mint írt vala egykor Nándorfejérvárról, Szigetvárról s Kenyérmezőről.”

Nos, ha csakugyan így áll a dolog, akkor Hunyady Jánosnak, Zrinyi Miklósnak és Kinizsi Pálnak kár volt Geszten nem születni...

Dóczy József újabb sikere.

Dóczy József a népszerű és kedvelt zeneszerző, újabb sikert aratott, újabb elismerést vivott ki. A „Temesvarer Zeitung”, ban olvasunk egy kedves hírt, mely újabb bizonyosság arra, hogy a mi kiváló dalos debreczeni nótafánk miként hódítja meg gyönyörű nótáival az egész országot. Kacziány Géza, a jeles író, népsziművet írt.

„A rózsamáli malom“ a népszínmű czime, nevezetes arról, hogy budapesti nép-zínház 1000 koronával koszorúzta. Kacziány Géza pedig most a mi kedves nótáfanakat, Dóczy Józsefet, jelenleg temesvári pénzügyi titkár, kérte fel, hogy népszínművéhez magyar dalokat szerezzen. Érdekes felemlíteni, hogy Kacziány Géza egyenest Splényi báróné Blaha Lujza asszony kívánságára kérte fel Dóczyt a társszerzősége. A legszebb elismerés ez, hogy a magyar nemzet csaló-gánya is onnyire megbecsüli, szereti a mi nótáfanak gyönyörű magyar nótáit. Megem-lítjük még, hogy a kedvelt népdal szerző a husvétülnépekre haza érkezett.

Egy delegát az öreg honvédekért.

Hajdu-Nánásról írják: A hajdunánási iparos dalkör által felerészben a helybeli szegény 1848—49-beli agg honvédek javára rendezett táncvizsgálat alkalmával felülfizettek Rákosi Viktor orsz. képviselő 18 K. 80 fillér, Brassay Károly elnök 3 k., Magyar Gábor 1 K. 60 f., Csiba Elek 2 K. 80 f., Forrai Miklós 1 K. 80 fillér, Marincsak Mihály 80 fillér, Vigh Gyula 80 f., Király Ferencz 80 f., Kattler Bernát 80 f., Jakobovits Mór 80 f., Id. Jarabin József 80 fillér, ifj. Jarabin József 80 fillér, Szücs Antal 80 f., Csiszár Imre 80 fillér, Mikó Gyula 40 fillér, Nagy László 80 fillér, Kutron József 80 f., Mirkó Imre 80 f., Daróczi Gábor 80 f., Csuka László 80 f., Tóth Lajos 80 f., Gal Sándor 20 f., György Pál 80 f., Siachta János 80 f., Paulinyi Vilmos 80 fillér. Fogadják ezen uton is szíves köszönetét az iparos dalkörnek a kegyes adakozók.

Az agg honvédekkel illető 46 k.-t Brassay Károly elnök az iparos dalkör tagjainak jelenlétében nyújtotta át a megjelent agg hősöknek, biztosítva őket arról, hogy a hazafias egyesület a jövőben sem fog meg-feledkezni róluk, kik számunkra az új Ma-nyarországot megteremtették. Vajha a hajdu-nánási iparos dalkör hazafias cselekedetét más egyesületek is követnék s megemlékez-nének néha-néha a névtelen felistenekekről is, kik a 6. k. havi nyugdíj mellett ugyancsak rászorulnak az unokák hálás kegyeletére! Kevesebb zászló és több kegyelet!!

Berti bácsi szépapa.

A mi kedves mátai biztosunk, az öreg-ifju Farkas Berti szépapa. Unokája Kajáry Lajosné egy szép leány gyermekkel lepte meg. Olyan öröme van Berti bácsinak, hogy extra délibábót rendelt meg a Hortobágyon: pedig városunk egyik legtréfásabb tár-sadalmi férfia régen megmondta, hogy Berti bácsira nagyobb szükség van a Hortobágyon, mint a déli-bábra... Adja az ég, hogy úgy ő, mint szépuno-kája erőben, egészségben gyarapodjanak, Berti bácsi pedig még továbbra is így ifju erővel vezesse a Hortobágy ügyeit.

A borjúhus áruló asszonyok új helyisége.

A mészárszékké fordított városi bér-palotából, annak czélszerűtlen és drága ketreczeiből, mint már irtuk is, eddig is több borjúhus áruló asszony költözött ki. Ezek az árusasszonyok a Tisza-bérházban béreltek magoknak megfelelő aruhelyiséget. Volt alkalmunk betekinteni ilyen boltba. Tiszta, rendes, czélszerű hely és az áru-asszonyok is megvannak az új helyzette eleget. Anyagilag is előnyösebb; mert például az egyik árusasszonyra, aki az Aczél Géza városi főmérnök egyik kaliczkájaért évi 150 forintot lett volna köteles fizetni, itt pedig, mint társbéliőre csupán 60 forint évi bér esik. Nagyon természetes, hogy ilyen boltbér mellett a borjúhust is jutányosab-ban árulhatják a derek polgárasszonyok. Hanem hát mi lesz most már az árván, az üresen maradt vasketreczekkel.

Szinigazgató és primadonna házassága.

Szendrey Mihály most még kassai, de jövőben a sopron-pozsonyi szinikerület igazgatója, társulatának kedvelt primadon-náját, Rontai Mariskát az anyakönyvvezető előtt, egyszer és mindenkorra lekötö magá-nak. Ilyen szerződést csak ritkán kínálhat egyik tagjának a szinigazgató.

A debreczeni kereskedő ifjak

önképző egyesületének dalköre April hó 4-én Pénteken este 1/29 órakor tartja I. évi rendes közgyűlését, egyesületi helyiségében. Tár-gy-sorozat: 1. évi jelentés. 2. Zárszámadások benyújtása. 3. Esetleges indítványok. 4. Tisztik-ar választás. A közgyűlésen ugy a pártoló, valamint a működő tagok szavazati joggal bírnak, és kéretnek teljes számban meg-jelenni.

Jövőheti bűnügyi főtárgyalások.

I. 1902. április hó 1-én kedden főtár-gyalások. Dancsó Mihályné ellen, 4 r. család büntetért. P. Berényi Gábor ellen, gond. okoz. s. t. sért. vétsége, Varga András ellen, lopás bünteterte, Bertalan Sándor ellen. II. április hó 2-án szerdán főtárgyalások. Balogh János ellen lopásbüntetért, Szabó Gábor ellen, gond. okoz. emberölés vét-ségért. Kardos Imréné ellen, Vasa István ellen, súlyos testi sértés bünteterte. — I. April hó 3 Csütörtökön Fehér Mártonné ellen, okira hamisítására V. Tóth Sándor ellen, magánlakásért. véts. id. Cseh János s társa ellen, rágalm. vétsége II. April 4 én Pénteken Hári Erzsébet ellen, lopás bünte-téért Dezső János s társa ellen, lopás büntetért Szikszay Ferencz elton, hat. elleni erősz. bünteterte Hampel József ellen, g. o. s. t. sért. vétsége. I. Ugyanazon nap még ap 1-ső tanácsnál Varga György s társai ellen, s. testi sért. bünt. II. April 5 én Szombaton fellebviteli ügyek nyilvános tárgyalásai,

A polg. Kerékpáros Egylet

hangversenyyel egybekötött házi estélye iránt igen nagy az érdeklődés, a melyen a program változatossága előre biztosítja az egylet estélyének sikerét. Miután a mult al-kalommal kifogások tételtek a helyekre nézve, a rendezőség most úgy intézkedett, hogy a helyeket számozni fogják; és fel-kéri ezuton az érdeklődő közönséget, hogy ha jó helyeket akar, vagy előjegyezni, vagy a jegyeket előre kiváltani sziveskedjenek,

Tanári kongresszus.

Oláh Károly tanácsnok, az elszállá-soló bizottság elnöke értesíti lapunkat, hogy az orsz. református tanár egyesület tagjai által f. évi április hó 2 és 3-án városunk-ban tartandó közgyűlésre érkező vendégek elszállásolása költségeihez Jámbor János, Kardos László, Dr. Magos György, Szabó Lajos fiai 10—10 koronával, Boczkó Sá-muel Komlóssy Arihur 6—6 koronával, Bész-ler Károly, Hajdu Gyula, Vecsey Viktor 5—5 koronával, Ábrahám László, Király Gyula, Körner Aaolf, Vecsey Imre 4—4 kor. Csóka Sámuel, Dr. Tóby Elek 3—3 kor. és K. J. 2 koronával voltak szivesek hozzájárulni. Kenyeres Károly, Szöllösi Fe-rencz, Ferenczy Elek, id. Balogh Ferencz, Szabó Mihály, Horváth János, Gebauer Ká-roly és Debreczeni Lajos fogataikat aján-lották fel. Budaházy Ödön, dr. Szotyori Nagy Kálmán, Horváth János, Torday Gá-bor, Kertész János és Balog Ferencz 2—2 vendéget, Papp László, Kertész Mihály, Riesz Henrik, Nádasdi Alajos, K. Tóth Sámuel és Papp József 1—1 vendéget látnak el.

A szülői gondatlanság áldozata.

A szülői gondatlanság egy áldozata fekszik a kórház bonczolótermében. Botka Gyula, Botka István egy és fél éves kis gyer-meke az áldozat, kiszülei egyedül, minden felügyelet nélkül hagyván marólugot ivott. Három nappal ezelőtt történt az eset. Az előhívott dr. Balkányi Ede ker. orvos nem segíthetett már, a gyermek tegnap meghalt. Az orvos jelentést tett a rendőrségnek, hon-nan elrendelték a vizsgálatot annak felde-ritése végett, kit terhel a felelősség a gyer-mek haláláért.

Tolvaj hetes.

Gulyás Sándor hetes Tárkányi Gusz-távnétól, lakásadónéjától ellopott egy kabá-tot s egy ezüst órát. Szőcs r. biztos a tol-vaj tartózkodási helyét kinyomozta s elfogta. Az ügyészségnek adták át.

A hizott pulykák.

Neumann Sámuel szoboszlói gazdál-kodó elboacsajtotta a szolgálatból Szabó Sá-rit. Az elboacsajtott cselédeány úgy állt bosszút ezért, hogy tőnap este ellopott hat kövér pulykát s Debreczenbe behozva el-adta. Neumann kocsisa Debreczenbe járt s a tolvaj cselédet éppen akkor találta fel, mi-kor az még a meglévő két pulykát elakarta adni. Rendőrt hivatott s bekísérték. A tolvaj cselédet letartóztatták.

Zsebtolvaj a templomban.

A debreczeni zsebtolvajok legfiatalabb, de legveszedelmesebb tagja Gáspár Gyula. A 13 éves kis tolvaj sok dolgot adott már a rendőrségnek, mert amikor zsebtolvajlás történik, Gáspár ott szerepel. A piacot már czélszerűtlennek találta, hogy lopásait folytassa, azért a színhelyet a tegnapi napra a kat. templomba tette át, tudva, hogy nagypénte-ken sokan mennek templomba. Az ájtatos hívők között forgolódozott Gáspár és a sok ember közül dr. Benedek János orsz. képviselőnek feleségét választotta ki, hogy pénztárczáját el-loppja. Beleisnyult aruhá zsebébe, de rajta vesztett, mert Benedekné mikor a 13 koronával telt pénzerszényt kiakarta venni, észrevette, megfogta s átadta egy rendőrnök. A vesze-delmes tolvajt átadják az ügyészségnek, honnan miután 13 évet betöltötte, nem egy hamar engedik el.

Halálozás.

Weisz Jakab, városunk lakója 52 éves korában e hó 23-án elhunyt. Hült tetemei f. hó 30-án d. e. fél 10-kor fognak a budapesti új temetői izr. halottas házból örök nyuga-lomra helyeztetni. Az elhunytat nejeen kívül gyermekei: Weisz Lujza férj. Klein Jenő, Weisz Malvin férj. Friedmann Sándor, Weisz Ilona, Varga Samu, Varga Jenő, két unoká-ján kívül nagyszámu rokonság gyászolja.

A debreczeni iparoskör

április 6-dikán délután 3 órakor közgyűlést tart a körhelyiségben. Ez évi rendes köz-gyűlésen a kilépő 20 választmányi tag he-lyet betöltik, ügyészt, jegyzőt, körgazdát, pénztárnokot és könyvtárnokot is válasz-tanak.

A debreczeni kölcsönös segélyző-egylet igazgatósága f. é. április hó 1-től új tagokat üzletrészek alapján is vesz föl. Az üzletré-szek előnye: 1. hogy a tag bármikor után-fizetés és késedelem fizetése nélkül léphet be a szövetségbe,

2. hogy a haszoneredményt nem 6 év mulva, hanem évenként kapja meg,

3. hogy az üzletrészek minden év no-venber hó 30-ig fölmondhatók.

Kölcsönök üzletrészek alapján is adat-nak. Az üzletrészeket a közönség figyelmébe ajánljuk.

A debreczeni munkás dalegylet hangversenye.

A debreczeni munkás dalegylet f. é. 1902. évi márcz 31-én, húsvét másodnapján, az Arany Bika disztermében Keller Sándor egyleti karnagy vezetése mellett Kiss Béla zenckarának közreműködésével zártkörű dalestélyt rendez. Kezdeté 8 és fél órakor. Beléptijegy személyenként 1 k. 40 fl. Előre váltott jegy 1 k. 20 fl.

Húsvét vasárnap és hétfőn este az Angol Királyné szálloda éttermében Magyar Testvérek és Rác Károly zenekara tart hangversenyt. Mindket nap friss kőbányai és dupla márcziusi (á la bajor) sör csapolás. Választékos villasreggeli, este, színház után is friss és nagyválasztéku ételek.

„Férfi divat“ feltűnést keltő tavaszi ujdonságok érkeztek, u. m. : Remek férfi, fiú és gyermek kalapok és sapkák, chickes nyak kendők, gallérok, színes ingek és kszelők. Kitűnő budapesti cipők, szolid szabott árban. Fekete Jakab uridivat üzletében Debreczen, főtér, kistemplom mellett.

Meglepő tavaszi ujdonságok.

Kabátok, gallérok Paletok, diszített Női kalapok, Blousok, Napernyők, Leány és gyermek ruhácskákban 2 evestől 12 évesig nagyválasztékban érkeztek a Párizsi divatruházba.

Pénz kölcsönöket betáblázásra, esetleg személy hitelle is gyorsan kieszközöl. Tőketörlesztéses kölcsönöket 4,7% - 5,5% (tőkekamat) mellett ajánl: **Rác Béla** bank biz. irodája, Debreczen, Hunyadi-u 19. (volt Kisvárad-vasút-utca.) Tízennyolcz pénzintézettel van összeköttetésem és miután 7 évig voltam takarékpénztárnál könyvelő, a kölcsön ügyek gyors és biztos elintézésében igen nagy jártassággal bírok. Bővebb magyarázatokkal bárkinek szívesen szolgálók.

ILLATSZEREK

francia és angol illatszerek különlegességek 30 krtól feljebb „Ideal“ Eau de Cologne egy díszes üveg 1 kor. Zseblocsoló 1 db - 1 kor. FEKETE JAKAB uridivat üzletében, főtér.

A Korona Takaré- és Hitelszövetkezet

1902. évi január hó 1-én megnyitotta a 2-ik évtársulatát. Ezen új évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet Piac utca 6. szám alatt helyiségében eszközölhetők. Minden törzsbetét után hetenként 1 korona fizetendő. Az intézet előnyei: törzsbetétét 6 százalékos jövedelmezésnek, kötelező hetibefizetésekkel előmozdítja a takarékoságot és hogy minden törzsbetét után 200 - 260 korona kölcsön igényelhető. Kölcsönök adatnak, kezesség mellett betáblázásra és biztosítékkal elfogadható értékekre. Az első évtársulatra beiratkozott 742 tag, heti 3572 korona befizetéssel. A befizetett tőke 163048 korona. A szövetkezetbe ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül lehet belépni.

Szép, tiszta, üde arcbőr a legkönnyebben és leghibetesebben a Földes-féle Margit-crem használata által érhető el. A közkedvelt és világhírű Földes-féle törvényesen védett arckemence semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz; széplőt, májfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztálanságát pár nap alatt eltá olítja, a ráncokat, redőket kismitja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 kor. Száppan 70 fl. (3 féle színben) 1,20 k. Kapható a kszítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

Hölgyeim!

Csak egy mel fűző (mieder) teszi csinos a a termetet, de a mellfűzőnek egészségileg is alkalmasnak kell lenni, hogy mindezeket elérjük, óvakodjunk a külföldről beözönlő miedereket vásárolni. A hazai ipart is pártoljuk és pénzt is megtakarítunk, ha szükségletünket **Goldstein Karolina** fűzőgyárban (Debreczen, főtér 42.) fedezzük. Számtalan szaktekintélytől elismerő levél. Minden egyes darab minta után készül. Megrendelés minta után, vidékről is 6 óra alatt készül.

Ági Lajos budapesti (IX. Üllő-ut 61.) vaskereskedő czég mai hirdetésére a t. olvasó közönség szives figyelmét felhívjuk.

Mezőgazdaság.

A háziállatok fejlődése és erősödéséhez legelső kellék azoknak teljesen kielégítő egészségi állapota és ezt fenntartani e szerint a gazda legfontosabb feladata. Eszközzeink e czélra vannak és évek tapasztalatai a Kwizda-féle veterinar preparatumokra utalnak bennünket, melyet Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztrak magyar és román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszerész Korneuburgban. Bécs mellett állít elő és ezen präservatív szerek messze az ország határaitul híresekké váltak. A kitűnő atás, mely a Kwizda-féle restitutions fluidnak lovak számára sajátága (ezen szer mint kitűnő erősítő szer is bevált) továbbá a Kwizda-féle korneuburgi marhapor, mely mint marhapor úgy teheneknél a tejelőképeség fokozása czéljából mindenütt legjobb sikerrel alkalmazatik és minden a Kwizda Ferencz által előállított veterinar preparatumok a legfőbb nyesebben igazolják ezen czég világra szóló hírnevét.

A Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali.)

f. é. márczius hó 20-án tartott 70-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1901. évi mérlegek.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1901. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 571,267,823 korona és 19 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 25,501,529 korona 89 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 12,664,410 korona 50 fillérrel 147,165,146 korona 89 fillérre emelkedett.

A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 11,890,311,770 korona biztosítási összeg után 19,179,387 korona 41 fillér volt, miből 8,453,497 korona 20 fillér viszontbiztosításra fordítottat úgy, hogy a tisztadíjbevétel 10,725,890 korona 21 fillérre rugott, mely összegből 7,267,495 korona 05 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 67,76%-át teszi ki. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 80,231,416 korona 02 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 4,937,050 korona 14 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,197,096 korona 58 fillérre rugott.

A betöréscsopás elleni biztosítási ágban a díjbevétel 317,084 korona 80 fillért tett ki.

Károkkért a társaság 1901-ben 27,945,234 korona 91 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 716,540,625 korona és 97 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 133,470,273 korona 85 fillér esik, mely összeget a társaság 192845 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 16,022,487 korona 99 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 3,379,624 korona 17 fillér külön tartalék, ugyszintén az évi nyereségből kihalított 350,000 korona, 10,402,487 korona 99 fillérre emeltetett fel; továbbá felmenlitendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezeken kívül fennáll még egy 560,000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az idei átutalások folytán 173,458,451 korona 60 fillérről 190,319,427 korona 11 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	31,870,290 korona 66 fillér	
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	17,799,821	32
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	2,467,253	17
4. Értékpapírok	122,468,568	59
5. Tárca váltók	1,140,190	42
6. A részvényesek biztosított adósslevelei	7,350,000	
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával	7,223,302	95

Összesen 190,319,427 korona 11 fillér.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

A kálvinista tanárok Debreczenben.

(Felhívás a debreczeni polgársághoz.)

A magyar nemzeti nevelés magvetői, a kálvinista tanárok az ország minden részéből összegyűlnek Debreczenben, hogy itt megalakítsák az országos református tanár egyesületet.

Méltán nevezhetjük a kálvinista magyarság édes anyjának az ősi Debreczent, mert úgy a magyarságnak, mint a magyar kálvinizmusnak bölcsője és bástyája volt Debreczen, melynek hagyományos érzülete, hogy nem változott: hiszünk, sőt teljes szeretettel fog megnyilvánulni a mi kitűnő testvéreink és vendégeink iránt.

Ezuttal ismét egy országos eseménynek lesz központja Debreczen, melynek a polgárságát kérjük, hogy hittestvéri szeretettel és ősi magyar barátsággal járuljon hozzá ezen összejövetel fényéhez és sikeréhez. E végből röviden a következőkre kérjük fel Debreczen lelkes polgárait illetőleg a következőket ajánljuk szives figyelmükbe.

1. Április hó 1-én, kedden, akinek lobogója van, kivált a főbb utcákon, tűzzel azt ki a gyűlés két napi idejére.

2. A közgyűlést megelőzőleg, április hó 2-án d. e. 9 órakor a nagytemplomban istentisztelet lesz, melyen dr. Erdőss József theol. tanár fog imádkozni. Ez ünnepélyes istentiszteletre a nagy közönséget szívesen látja az egyesület; anyival is inkább, mert azon az ev. ref. egyház presbyteriuma is testületileg megjelenik.

3. Ugyancsak április 2-án d. u. 1/22 órakor a Bika disztermében a vendégek tiszteletére közebed lesz, melyre az érdeklődő közönséget is szívesen látja az egyesület. A közebedre részvételi jegyek 3 frtért kaphatók Márk Endre kollegiumi ügyész úrnál, (a kollegiumban levő hivatalos helyiségében, mint a bankettrendező bizottság elnökénél. A közebed idejére a Bika disztermének páholyai az érdeklődő intelligens női közönség számára minden díj nélkül nyitva lesznek.

4. Ugyancsak április 2-án este 8 órakor az országos református tanáregyesület vendégeinek tiszteletére, a debreczeni egyetem javára hangverseny lesz, melyre a jegyek szintén Márk Endre kollegiumi ügyész úrnál, mint a hangversenyrendező bizottság elnökénél kaphatók.

5. A közgyűlés 2-án 10 órakor kezdődik a kollegium disztermében. Minthogy a közgyűlés tárgyainak jó része a szüleközséget is közelről érdekli, kívánatos volna, ha a közönség a közgyűlésen is mennél nagyobb számban venne részt.

Szomoruan olvasgatom.

Szomoruan olvasgatom,
Olvasgatom minden napon :
Hogyan züllik, hogyan vész el
Itt a magyar, ott a székely!

Székely, magyar egyre fognak
Koldusbotot vándorbotnak,
S találmra neki menve :
Menekülnek idegenbe.

A magyar nép lombos fája
Nem a régi lombos már ma :
Levelei hulldogálnak,
Derekán a legszebb nyárnak !

Hajtja a szél, hajtogatja,
Ezt keletre, azt nyugatra,
Elsodorva messze földre !
És a szívem ugy fáj tőle !

Nem is az a néhány levél,
Amit immár elvitt a szél,
Nem is inkább az fáj nekem,
Hanem magát a fát félttem !

Nem vár arra hosszú élet,
Ki van mondva az ítélet,
Levelei amely fának
Idő előtt hulldogálnak !

Jakab Ödön.

Jég hátán.

Irtá : Lovász János.

A telet, bárha sokan a szépségéért
tulon túl földicsérik, bizony édes mind-
nyájónk csak ugy kénytelen-kelletlen
szereti. Egyér azért, mert nagyon fel
kell öltözködni a fogadásához, másrészt
mert nem csupán az utcán találko-
zunk vele, hanem a legbelsőbb lakó
szobánkban is, a hová kértlenül be-
somfordál s a honnan csak akkor tá-
git valamicskét, ha reggeltől lefekvésig
tűzelünk a tisztelőre. Már pedig a
tisztelő adásnak ez a módja zsebbe
vágó dolog. Teljesítjük, már a hogy
kinek-kinek futja. Az egyik ember fá-
val, a másik köszénnel, a harmadik
(és ilyen harmadik hely be sok van)
csutkával, forgácsal, szalmával vagy
bélfával.

Ez utóbbi silány tűzelőknek az
olesósága mellett az a haszna is meg
van, hogy nincsenek porcellán kály-
hához szokva, még csak vashoz sem,
elégséges nekik a cigánytapasztotta jó-
féle boglya kemence. Szobadisz te-
kinttében a boglya nem állja ki ugyan
a versenyt a cserépvirágos kályhával,
de nem is a szépségeért tartják ő ki-
gyelmét, hanem mert igen jó dolog
mellette pihenni.

A külső ember ugyanis ugy ter-

vezi ki évről-évre, hogy a tél folya-
mán megtelepszik majd a kemence
padkáján s kipótolja azt a sok álmat-
lan éjszakát, a mit az aratás idején
végig dolgozott. Csakhogy ezt a szá-
mitást mindig keresztül huzza a nin-
csetlenség.

Pihenni nem lehet ma már, külö-
nösen a szegény embernek. Télen is
csakugy dolog után kell nézni, talán
még inkább s ugyancsak szorgoskod-
ni, hogy a kuria dologidőben valami
kis látszatja legyen az iparkodásnak.

Hogy másokat ne említsek, ime
itt van Lente Bálint, vagy a kacsa
kezü Csorvás Balázs vagy akár Pethő
János az újvárosi. Mind házzal, föld-
del bíró kis gazda, akiket egész nyá-
ron át csak a madár lát. S télen va-
lamennyije a jég hátán él, szakadat-
lanul szállítja a vendéglősöknek a
jeget.

A jégvágás igen sok veszéllyel
jár, a mi más mesterségnél leljesen is-
meretlen. A hidegnek teszem azt foga-
van s hogy tud is véle harapni, arról
étő bizonyosság a pecsenyeszemű Kovács
a kinek öt álló esztendő óta minden
télen duplára dagad a fagyos orra
meg a füle. Az se mesebeszéd, a mit
a Révész fiuk elismételtek, valahány-
szor a jég hátán munkához látnak.
Hogy tudniillik :

— Ides atyánk amoda állott, pü-
fölte a jeget. Egyszeribe valami jajve-
széklő hangot vert hozzánk a szél.
Mire oda nitzünk ides atyánk ielé,
mán lenn vót az iszapban. A nagy
szigonynyal huzgáltuk ki szegényt, de
mán akkor keze lába kimeredt az is-
tenadtának.

Ez példának elég szomorú, de kö-
vetésre nem méltó. Legokosabb, ha a
halált legutoljára hagyja az ember.
nem pedig jégvágáskor fogózkodik
össze vele. Különbén a Révész uram
esetéből okulhat akárki, de az már
csak mégis szégyen volna, ha a víz
hátán száz-meg száz ember megél s a
jég hátán ne lehetne megélni. Nehány
télen át olyan gyakorlatot szerezhet
rajta az ügyesebbje, hogy végtére még
nem is tartja jégnek azt a jeget, a
melyik nem hajladozik alatta.

Az egyszer ténybeli igazság, hogy
aki a jég hátára indul, annak jól neki
kell ruházkodnia. Holmi dirib-darab
ruhával nem tanácsos ez a téli mun-
ka, mert a hideg hamarosan megveszi
az embert s a virtuskodásnak igen
csekély ereje van vele szemben. A
csizmába a meleg bokatekerőn kívül
szalmát szokás tenni, a lábfejet pedig
kivülről a talppal együtt zsákvászonnal
vagy effélével körül csavarni, ami egy-
részt meleget tart, másrészt pedig biz-
tosít az elcsuszás ellen. Ehhez jön

még a kék posztókecstyü, ami a nya-
kon átvéve zsinóron lóg s a bárány-
bőrsapka, mely maga alá szoritja a két
fülcimpát is. A testi gunyáról szinte
fölösleges szólni. Annak tapadni kell
a testhez, hogy alája ne férközhesen
a kőborgó téli szél.

Igy van fölszerelve a jégvágó em-
ber kemény téli időben. De mostanában
az ilyen lágy levegő ellen boldogság
volna eképpen fölfegyverkezni. Kecstyü
sem kell, a sapka is otthon maradhat,
elég egy kurta kis bekecs, amiben
könnyű szerrel lehet mozogni.

A Tóczós-kert háta mögött, ahol
baloldalt a városi tóglavető nagy ké-
ménye látszik, jobboldalt pedig gidres-
gödrös lapály huzódik a Nyulas-mező
felé : messze területen örökös vizállás
van. Honnan került ide, nem tudni,
csak az bizonyos, hogy egyébb hasz-
nát nem lehet venni, minthogy fagyás-
kor leszedik a tükréről a jeget. E cél-
ból sokan fölkeresik azt a különben
elhagyatott tájat és a jég hátán reggel-
től estig tompa fejszeütések váltják föl
egymást. A parton szekerek állanak.
lovak ácsorognak s helyközönként né-
hány természetü korcsolyás gyerek fut-
károz, uszítja a jégvágókhoz tartozó
kuttyát, hogy annak is kedve támadjon
a korcsolyázáshoz.

A munka szorgalmasan folyik. Itt
is, ott is kikezdték a jeget, táblákat
hasogatnak belőle, hogy legyen dolga
a szigonyosnak, aki nekifeszített lábbal,
mint valami nagytestű, ezüstpikkelyes
halat, húzza a kifelt hosszunyelű vas-
kampójával a levált légdarabokat. Eze-
ket valamelyik keményebb dereku le-
gény garmadába hányja s onnan föl
az összefordított kassal bélelt szekerre,
amelynek a két oldalán egy-egy desz-
kaszál van élével föllállítva. Ahogy nő,
emelkedik a part mentén a jégtorlasz,
azonképpen tágul, terjeszkedik a bur-
kától megszabadult víz is.

Járnak a szekerek, apadnak a jég-
dombok, a sok fejszés alig győzi szusz-
szal a munkát. A Lente Bálint szak-
gatott szavából csak annyit lehetett ki-
venni, hogy ide szól, oda szól, serkentí
a napszamosokat s böcsméri a jeget,
hogy igen vékonya dongája, meg hogy
özön sok benne e fűszál és hogy köny-
nyen omlik, mintha csak száraz fűrés-
por volna benne. No ez már régi szo-
kása Bálintnak. Akkor lenne ő igazán
rosszkedvü, ha ilyen jég sem lenne.
Sól azt sem mulasztaná el egy vakló-
ért, hogy mikor megrakodott egy-egy
szeker, szó nélkül eresztené el. Amint
maghallja a forduló szekér nyikorgását,
odaszól a kocsishoz :

— Oszl' ne aludj hé! Szaporán !
Mert ma még mitse végeztünk !

A kocsis szájában már füstöl a

Halmágyi Sámuel

női felöltő áruházába
megérkeztek a legújabb tavaszi
FELÖLTŐK.

Dus választék! Rendkívüli olcsó árak mellett!

pipa, s megpatlogtatván a nyeregből ostorát, halkán buzdítja a lovakat:

— Gyühé! Na! Dölyfös! Sárga!

*

Van a hortobágyi pusztán, a nagy hid közelében egy kis haláskunyhó. Körülötte szomorú fűz és sűrű cserjés. Nádól van a teteje is, az oldala is. És előtte, mint egy fényes tükörlap, csöndesen folydogál a Hortobágy folyó. Ha megáll az ember ennek a kunyhónak a szájában, hallja, mint suhog valami odébb a vasúthid felől.

A nádásban bujkál ilyenkor a vad téli szél. Neki-neki iramodik a rengeteg pusztának s utjában nem találván semmi mást, amibe belekapaszkodhatnék. Itt önti ki haragját a nád között. Összekutatja minden zegét-zugát, átjárja tövét, hegyét s ha már befurakodhatott a kellős közepébe, ott reked, sikongat mint a csapdába szorult vad: szabadulna jobbra balra, de nem tud.

A halász, bizonyos Pongor István nevezetű, aki ezt a szigetet lakja, anyyira ismeri már ezt a zenebonát, hogy meg tudja belőle itélni: befagyott-e már a nádas körül, van-e víz még a tövén? Mert másképpen duruzsol a szél, ha jég van a vizen s másként ha nincs. Amikor nem tudja már földroztani a víz puha felületét s hasztalanul futkározván, pihenés nélkül kell tovább rohannia, ilyenkor mintha sokszorta hosszúsabb volna. Füttyül, visít és dühében hasitvna a levegőt, nyil-egyenest szalad a nádasnak.

Ámbátor Pongor uramnak nincs oka kételkedni a füle jártasságában, a nagyobb bizonyosság okáért mégis sübát vet a nyakába s szemlére indul. Recseg-ropog a jég, a mint megtapossa, de a nádas közelében már olyan kemény, mintha vaspallóval rakták volna körül. Nosza egyéb sem kell, adjunk hirt a csárda bérlőjének, hogy jöhet a segítség, de mindjárt, mert amilyen finnyás a mostani idő, még megteszi, hogy egy huszonnégy óra alatt olvadás lesz.

Másnap reggel négy-öt ember bujkál a nádásban. Nem a szélét kezdik ki, hanem kiszemelvén a dereka táján egy falatot, ott irtják a bőbitás fejű hajlongó nádszalakat, hogy mihamar behatolhassanak a mélyébe s onnan jobbra-balra dolgozván, a széltől is óva legyenek. Valami nehéz munkának nem lehet mondani ezt a mesterséget, ám-bár ritka tenyér kerül ki, hogy a nád véresre ne hasogassa. A derekát azonban megpróbálja az embernek, mert görnyedni kell mellette reggeltől estig s hozzá még szaporátlan munka is. Ami halad azonban, az nem marad. Egyik a nagy késsel dolgozik, a másik a to-lót kezeli, a többi meg kévébe fogja a szép széles nádat s végigfekteti a jégen. S ha felgyült egy-egy rakás, a kunyhó

körül, ahol mégis csak legbiztosabb helyen lesz, boglyába állítják, széles-talpu hegyes asztagba, hogy hadd cibázzék még körütte a szél mindaddig, míg elszállítja valaki, isten tudná merre?

Pongor István számítást tévén magában, hogy mennyi idő alatt lesz boglyában a nád, úgy osztja be a munkát, hogy az utolsó napokban a szenvedélyének is áldoz valamicskét. Kimegy a sima jégre s egy helyen léket hasít. Ő maga hátat fordít a szélnek s taipig belekuperodván a nagy juhászbundába, lehasal. A kezében kurta vesszőre kötött háló van, a kis merettyü, amivel halra szokás vadászni.

Amint István ott gunyorog a lyuk mellett s örök hosszaiig belebámul az átlátszó vízbe, szinte látszik a bajusza állásából, hogy szentül meg van győződve afelől, miszerint ő most igen szórakoztató munkát végez. Zuzmarás harcra-bajusza alul, ám-bár a pipa a szájában van, valami vidám nótát dudorász, mintha csak a csárdában, a borozó asztal mellett tanyázna s előtte tele poharak állanának. A fülébe pedig a cigány muzsikálna, hogy azt mondja:

„Aki fázik reszkessen,
Birkavásár lesz kedden.“

Egyszer-egyszer belevágja a merettyüt a lyukba s elhallgat, nehogy a halat elriassza. De bizony vajmi csekély számmal kerül hal ebbe a szegény kis szerszámba. Azonban ez nem baj, újra kell kezdeni a nótát, ismét egyazon hangon, ahogy félbehagyta s folytatni mindaddig, míg a nádaratásnak teljesen vége szakad s immár tisztán ki lehet látni a töltésig, a töltés felett a vasrácsos hidig, amelyből idáig a nádatól csak akkor látszott valami, amikor átszaladt rajta a gőzös, lomha füstöt eresztvén maga után.

Az egy-két napra tervezett halászásnak azonban nincs még vége. Aki ilyesmiben nőtt fel, a vérebe olvad ez a szenvedély, mint a vadásznak a puszkázás. István is belemelegedvén, egyebre se gondol, mint friss téli halakra. Az reá nézve éppen mindegy, hogy egyik napon ő vág lyukat a jégen, a másikon meg a nap kezd ki s ahol tegnap még ropogott a burok, ma már fodros vízben nézegeti magát a sirály.

Odaszól a fiának, aki mindenre fölhasználható már, mert hisz áprilisban ügyis sor alá áll:

— Pattanj csak szógám Hoczczi a „teszi-veszi“.

Laczi a szerszámot rögvést előszedi, de egyben kijelenti azt is, hogy:

— Én nem mék!

— Jobb a csárdában ugy-e? Most ott jány is van!

Laczi erre nem szól semmit, mi-

vel jól tudja, hogy fején találdott a szép.

A teszi-veszi halászó szerszám. Ha a vállára veti István, úgy néz ki véle, mintha valami vitorlás készséggel indulna tengernek. De a folyó partján megállván, czölöpöt ver a földbe s ügyyel-bajjal kifeszíti a hálót. Most meghuzza az eresztő kötelet, mire a széles háló lefekszik a víz színére, ahonnan egyszeribe elmerül. Ez a mesterség is olyan, hogy nagy ész nem szükséges hozzá, de a ki türelemmel nem győzi, annak nem ajánlatos. Százszor, de talán még százegyszer is le kell eresztetni a hálót, meg kiemelni s ha nem mozog rajta a zsákmány, újra visszabocsájtani. S igen gyakran megtörténik, hogy egész napon át hiában mozgott a teszi-veszi.

Pongor uramnak azonban ez egyszer kedvez a szerencse. A partra, a szép tiszta hóval fedett partra egymásután szórja a ficzkádozó halakat s a hogy szemlátomást szaporodnak, munka közben rájok sandit s a bajusz alól eléggülten motyorog:

— Szüret leszen ma a csárdában. Lesz mit kirántani Esztikének.

S csakugyan, ahogy estenden a nagy fiu tarisznyába szedi a prédát s megemelint, dicsérőleg szól az apjához:

— E mán beszid édesapám.

S mennek a csárda felé.

Elöl az öreg, vállán a teszi-veszivel, utána Laczi, hátán a tarisznyával. Kiséretképpen hozzájuk szegődik a kutya is, nyilván azzal a számítással, hogy hátha jutna majd neki is a halpecsenyéből.

KÖZGAZDASÁG.

Debreczen város mezőgazdasági kezeléséhez.

Irta: **Biró Géza.**

Jelige: „A mult csak példa legyen most!“

Debreczen városának, hazánk ezen fősgyökeres magyar gőcspontjának ugy szellemi, mint anyagi állapota, ugy fejlődése, mint visszaesése, vagy stagnálása, minden polgárát érdekli a magyar nemzetnek. Annál jobban, annál közvetlenebbül kell, hogy érdekelje azokat, a kik e nemes, nagy és szép történelmi multtal bíró városnak lakói vagyunk.

Ne akarja tehát félremagyarázni senki; ne vegye tölem feltalokodásnak senki; ha (akkor, a mikor a város minden téren történő tovafejlődése és az ehez feltétlenül szükséges anyagi eszközöknek, a polgárság különös megterhelhetése nélküli előteremtése; a kérdést szíven viselő minden polgárá-

Tisztelettel értesítjük a hölgyközönséget, hogy tavaszi bevásárlásunkról hazaérkeztünk s áruházunkat a **tavasznak legujabb újdonságaival** felszereltük.

Rendkívüli nagy választék nap és esernyők, nyakkendők és övökben.

Darvas Testvérek
női- és gyermekfelöltő áruházában, Hungária kávéház mellett.

nak gondot kell, hogy adjon) én is hozzá kívánok szólni ezen rendkívül komoly és nagy kérdésnek, legalább azon részéhez, a melyet én hosszú időn keresztül előszeretettel tanulmányoztam és a mely kérdés leginkább alkalmas a segítséghez történő hozzájárulásra: a gazdasági kérdéshez.

Hogy ez a nagy kérdés egészen világosan állhasson előttünk, ki kell, hogy mutassam először is, hogy mennyi kat. holdakban a város földbirtoka csak m. gazd. külsőségekben.

Másodszor legalább főbb vonalaiban vázolnom kell az eddig fennálló kezelési rendszert; és végül tárgyalnom kell azt, hogy miként gondolnám én ezen kezelés reformálását.

I. A város földbirtokai

(a beltelkekről, kaszálókról és erdőkről itt szólnék.)

1. A sámsomi birtok 10,016 h. 807 □ öl
2. A szováti birtok 4,742 h. 46 „
3. A debreczeni birtok:

- a) Szántók . . . 18,705 h. 604 „*
- b) Legelők és rétek 45,728 h. 1228 „

mezőgazd. összesen 70,192 h. 1085 □ öl

Ezekon kívül „Beitelek“ van (s ebben igen sok szántó kert, legelő és kaszáló) 818 h. 1366 □ öl.

Erdőség van a debreczeni határban . . . 18,546 h. 352 □ öl

idegen határban . . . 5,526 h. 53 „

Összesen 24,072 h. 405 □ öl

„Kaszáló“ gazdaság van:

debreczeni határban 890 h. 488 □ öl

idegen határban . . . 1980 h. 761 „

Összesen 2870 h. 1249 □ öl

A mint jelzém is, én itt sem a beltelkek, erdőségek és „kaszáló“ gazdaságokat, sem egyiknek vagy másiknak becsértékét nem tárgyalom.

Csupán arra mutatok tehát rá, hogy tisztán mezőgazdasági birtoka (házi vagy bérleti kezelésben) van a városnak kerek szám 70 ezer hold.

II. A mai rendszer szerinti kezelés.

Ezzel a kérdéssel is gyorsan vehetnének, ha azt mondanám egyszerűen, hogy: *ma mindezeket kezeli a gazdasági tanácsnok.*

Igaz, hogy ha valamelyik nagybirtokos birtokában hasonló viszonyok közötti 70 ezer hold volna, annak a bérletek pontos ellenőrzésére és a többiek okszerű kezelésére egy egész gazdasági kara is volna; de hát Debreczenben mindezeket csodálatosképen elég volt a gazdasági tanácsnok; pedig ennek a tanácsnoknak éppen csak egy lelke és két keze van.

* Ebből a téglá és méntelepre néhány hold leendő; és néhány h. pedig ma mint rét és legelő szerepel.

De lássuk csak, hogy a gazdasági tanácsnok vezetése alatt álló 2-ik ügyosztálynak a Szervezeti szabályzat szerint melyek is a feladatai.

Idetartoznak:

1. A város összes földbirtokaira való felügyelet. Az az, hogy ugy-e bizony ezt nem úgy képzeljük, hogy szűk hivatali helyiségében az aktákból nyilvántartja, hogy a bérlők életben vannak és pontosan fizetnek, hanem évente legalább kétszer személyesen megjelenik minden bérbirtokon és tábláról táblára meggyőződik, hogy a bérlő a szerződést betartja-e; a földet nem zsarolja-e úgy, hogy a következő bérlet alkalmával csak félannyiért lehessen bérbeadni; trágyáz-e, a határvonalakat megőrzi-e stb. stb.

2. Külsőségi építkezések. Hogy t. i. ezen a 70 ezer holdon szükséges gazd. és más épületek szükséges voltáról és hová és mikénti felépítésének kérdéséről a helyszínen személyesen (mert hiszen az irodában, vagy a más szemével ezt sem lehet elintézni) meggyőződjék. Az ide szükséges terv készítéséhez az információt a gazd. mérnöknek megadja; a legolcsóbb épületanyagokról gondoskodik és a kivitt — a mérnök útján is, de — személyesen is ellenőrzi!

3. Erdészeti és erdőségi kaszálók ügye. a) Erdészeti. Itt örvéndetesen constatálható, hogy ezen gazdasági ágnál a gazdasági tanácsnok, erdőmesterünkben mint az erdészeti ügyek előadóiban és az ő vezetése alatt álló erdész-személyzetben, a viszonyokhoz képest eléggé van támogatva; de azért itt sem maradt ő munka nélkül; mert hiszen a felelősség mégis csak az ő személyében csucosodik ki; és mert, ha valóban löviről hegyire megakarja ismerni az erdészeti állapotokat és ha azt akarja, hogy legalább a fontosabb részletekről kellően tájékozva lehessen, mégis csak szükséges személyes, helyszíni kirándulásokat is tennie. És még ezeken kívül is; csak az ő kezében kell végződnie az aktaszerű elintézésnek, és a közgyűlés előtti referálásnak, a mi — a mint a guli magfák dolgából látható — nem mindig sima és kellemes!

b) Erdőségi kaszálók: Ezt a dolgot én nem ismerem. Én csak annyit tudok, hogy az erdőkben vannak „kaszálók“. Annyit hallok, hogy ebben a kaszálók tulajdonosai. És annyit látok, hogy a kaszáló tulajdonos sertésnyája a város erdejében legel.

Ennyiből talán éppen eléggé lehet következtetni arra, hogy a gazd. tanácsnoknak ebben a darázs fészekben is, tenger jogi elintézni valója és kelle-

metlensége van édes méz helyett rejtegetve.

4. Az ügyosztályhoz tartoznak az 1894: XII. t.-cikk 102. §. értelmében, míg

a) felügyelet a földbirtokok gazdasági használatára. Az az mind az a sok feladat, a melyek e törvényhozás a birtokosság gazdálkodására vonatkozólag a törvény első 17. §-ba be tudott szorítani.

b) legeltetési ügyek, főleg a hortobágyi legeltetés! Csinos kis pontocskák ez: b) Tessék a Tanácsnok urnak nyilvántartani, hogy kik jogosultak; hogy hányan élnek vissza jogikkal, hogy hányan legeltetnek jogtalanul; s ezért tessék személyesen meg számlálni (mint a hogy teszi is), hogy hány minden marha féle legel, vagy éheznek a Hortobágyon; és kutatni, hogy miért döglök néha bográcsra — akármondani rakásra, — ott a malacz, bornyu és egyéb jótéle stb.

Egyben legyen gondja, hogy járványos, vagy ragályos állat betegségek esetén a sarkán tudjon maradni . . . ?!

c) Állattenyésztés. Nem a város állattenyésztése, hanem a mindenkié! Kinek van apa állata? megfelelő-e vagy nem az a törv. követelményeknek? Ezért apa állat vizsgálatokat tartani. A hibásokat selejtezteni. A hiányzókat pótoltatni stb. stb.

d) Birtok határ megjelölési ügyek. Kutatnia kell, hogy ha a 33. §. inperatív rendelkezése szerint az ide vonatkozó szab. rendelet megalkottatott; azt a birtokosok betartják-e. Földjeik határát látható módon megjelölték-e? stb.

Nem is szükséges épen, de nem is tehetem, hogy ezen pontoknál részletezzek; hiszen akkor nemcsak az egész törvény, hanem még a végrehajtásához adott miniszteri rendeletet is le kellene írnom.

e) k. dülő utak ügye.

f) faiskolák fásítások (Ej, haj!)

g) kártékony állatok és növények irtásának, hasznos házi állatok, és hasznos madarak megóvásának ügye.

Tessék tehát irtatni tücsköt és cserebogarat, filoxerát és farkast. Ellenben ajánlja szives vagy szivtelen figyelmébe a tanyás gyermekeknek és erdészeknek a kakukot meg harkályt; a gazdáknak pacsirtát és barázda billegtetőt; a kertészeknek a fülemilét és annyi társaikat. Ne feledje valahogy, hogy a kömivesek télen nemcsak a májat, hanem a csizfogást is szeretik, gazdasági szempontból vedelmezze a rókát, sündisznót, bagolyt, vércsét, szarkát. És vadászati szempontból ir-

Neuländer férfi szabó franczia és angol szövetei a tavaszi és nyári idényre megérkeztek,

Budapestről.

melynek szives megtekintésére tisztelettel meghívja a t. közönséget

DEBRECZEN, Biedermann palota.

tassa a rókát, sündisznót, baglyot, vércsét, szarkát.

h) *mező-óri intézmény.* Bizonyítsa be, hogy nem épen szükséges, minden orvvadásznak kerülnök lenni, és nem szükséges önvédelemre a serétes puská.

i) *bitang jószág* ügy; és így a-tól i-ig mind a birtokosok közös ügye. De ide tartoznak még:

5. *Állategészségügy.*

6. *Vásárok gazd. tekintetben.*

7. *Méhészet.* (szegény árva!)

8. *Halászat.*

9. *Vadászati ügyek* (öltöztesse fel a kuvaszokat térden alul 2 centivel lejjebb lógó koloncokkal!)

10. *Kertészet.* (Köztetek diszitése, fenntartása a mi nálunk bizony nagyon sehogy sincs).

11. *Határ kérdések.* (micsoda?) Hát határaink is vannak.

12. *Gazdasági statisztika.*

13. *Külsőségi csatornázási ügyek.* (Jóllehet, hogy főképen mérnöki szakmához tartozik, de azért látni és aktáznai a tanácsnoknak mégis csak kell.)

14. *Polgári failletmény.*

15. *Városi ménes* (lehetne róla írni sok érdekeset, de e helyen nem alkalomszerű).

16. *Gazdasági törzsgulya* (mint elébb).

17. *Városi fogatok.*

18. *Anyagszerek beszerzése és kezelése.*

19. *Cserép és téglagyár gazd. tekintetben.*

20. *Dézma téglagyártás.*

És nehogy valami kimaradjon.

21. *Általában minden gazdasági ügy.*

Ezekből a pontokból letagadni semmit sem lehet. Nyomtatásban vannak mindezek a város szervezeti szabályzatában; És mindezeknek aktái, referálása, felügyelete, megszemelelése, ellenőrzése a gazdasági tanácsnokot terhelik még ma is.

Hát hol van az az ember a világon, a ki ezt a mellé adott személyzettel, és a mi fő, jogászai képzettséggel sikeresen elvégezni képes lehetne? Ilyen ember még nem született.

Igen, de a mi ezt még betetőzi az, hogy a *munkás törvény végrehajtása* is a nyakába lett sózva a tanácsnoknak. Ő tárgyalja és ítéletezi, a munkaadó és munkás között oly gyakran felmerülő pereket, civódásokat. Hiszen ez az egy feladat maga is elég dolgot adna egy embernek.

Az ügyosztály személyzete a következőkből áll:

1. *Egy tanácsnok*, mint vezető.

2. *Az erdőmester* és személyzete.

3. *téglagyári felügyelő,*

4. *ménés mester* (ez szerződéses viszonyban).

5. *A mátai biztos,*

6. *állatorvosok* és

7. *rendőrök* (gazdasági tekintetben! Ugyan minő lehet a rendőrnél a gazdasági tekintet?!)

Nos! Az erdőmester örül, ha a saját feladatát teljesítheti. Ha többet s jobban nem erdősíthet, annak ő nem oka. Ahoz aprópénz kell!

A körkemenche felügyelőtől sem remélheti a tanácsnok, hogy neki a birtokok jobb jövedelmézőségében terveket ad; ugy-e bizony.

A ménés mestertől sem kívánhatjuk, hogy a ménesen kívül egyébnek is mestere legyen. Így is elégszer van baja a városgazdával a sánta lovak és egyebek miatt. stb. stb.

A mátai biztos a Hortobágy csendjére és millióira vigyáz, hogy azokat senki fia se háborgassa. A tetszalott feltalálna ébredni.

Az állatorvosok? Hát ők kifejezetten állatorvosok.

Ezekon kívül rendelkezésére áll még esetleg egy mérnök gazd. mérésekre, mint a hasznobéri szerződésben kikötött ugar felmérésére stb. (Élő Isten! ugyan mért-é itt valamelyik mérnök már hasznobérelt ugart? Ezzel én nem hibáztatni akarok! csak ugy elgondoltam magamban.)

És végül a tanácsnok rendelkezésére áll még: a városgazdai hivatal két szál emberből. Igen, de ennek a két embernek is olyan sok oldal, s annyi aprólékoságot magában foglaló 11 pontot írt az orra alá a szervezeti szabályzat, hogy azok szegények hálát adhatnak az Istennek, ha teendőiket pontosan elvégezhetik.

Marad tehát a végén is maga a tanácsnok és dijnoka; minthogy azonban a tanácsnok *nem anyai szeretet*, hogy belőle minden gyermeknek egész jusson és mégis egészen maradjon; hát nagyon természetes, hogy meg minden ugy, a hogy azt egy embertől jobban kívánni nem is lehet.

Ez tehát egy képtelen állapot; amit csak az ítéhet meg, a ki tudja, hogy mi különbséget eredményezhet a birtok jövőjére, jövedelmézőségének állandósítására, jövedelmének mérvére, a város polgárságának boldogítására egy 70 ezer holdas birtoknál az ilyen vagy az olyan kezelés!!!

Én nem kérdezem, hogy maga a mindenkori tanácsnok miért nem küzdött ezen lehetetlen állapot javítása érdekében?

Én nem kérdezem, hogy a képv. testület tagjai, miért nem látták azon számokban *alig kifejezhető kárt*, a mi ezen hivatalnok agyon terheléséből kellett, hogy származzék; és hogy ha látták miért fukarkodtak a fillér kiadással, a melyért koronákat kaphattak volna . . .

Én tovább a mai állapot tarthatatlanságát nem tárgyalom, hanem azt hangsúlyozván, hogy

„a mult csak példa legyen most“ kifejtteni igyekszem, az állapot lehető javítására vonatkozó véleményemet az alábbiakban:

III. A gazdasági kezelés reformálása.

Fennebb jeleztem, hogy a szervezeti szabályzat az ő 21 fő, és 9 mellék — tehát 30 — pontjában milyen című feladatok teljesítését követeli a tanácsnoktól.

Igen de ezen felemlítésen kívül *százszorosán szeretném hangsúlyozni*, hogy ezek a feladatok *nem olyan természetűek* mint a többi ügyosztályé. Ezek a feladatok nemcsak, hogy egy sok gyakorlati tapasztalattal bíró szakember folytonos járáskelését — ambulantiáját — követelik; hanem még *abban is* nagyon különböznek az egyéb ügyek természetétől, hogy *ezeket chablonszerűen vagy tisztán aktán* elintézni nem lehet. Itt minden egyes esetben más és más intézkedés; a *viszonyok ezerféle alakulásához pedig alkalmazkodói képesség; mindezekhez pedig gazdasági szakismeret és ebből eredő áttekintési képesség szükséges.*

Eszembe sincs, hogy én akár a mostani, akár a máskori gazdasági tanácsnok, *személyére* vonatkoznám. Semmi közöm személyekhez. Én magát Debr. város gazdasági állapotát tartom siralmasnak; és e miatt a kezelési szervezetet akarom czélszerűbbé alakítva látni!

A gazdasági tanácsnok egy olyan tisztviselő a ki valamely pályát végzett; vagy jogot, vagy gazdaságit, vagy valami mást. A mienk ugy tudom jogász, Szatmár várossáé gazdász. Az egyik bürokrata, a másik meg a pacsirta szavára oda vágja a kaszánál is nehezebb pennát. Külön-külön egyik sem lehet teljesen megfelelő, ha még kétszerte szorgalmasabb is.

Minő legyen tehát a szervezet, hogy a gazdálkodás is jövedelmézövé lehessen és hogy az irodai fontos teendők is végeztessenek?

Kisobb városokra nézve talán azt lehetne mondani, hogy a hol kevés birtoka van a városnak ott lehet, sőt legyen a tanácsnok jogász, egy gazdasági segédttisztel. A hol pedig nagyon fontos kérdés a város birtokainak kezelése, ott legyen a tanácsnok gazdász, egy jogász előadóval.

Debreczenre azonban ezek közül egyik sem volna megfelelő rendszer, mert itt mind a két szakma egész embereket és kellő személyzetet követel.

Tekintettel azonban arra, hogy itt benn a központban, az összes akta elintézés, a tanács és más ülésekbeni részvétel és egyéb jogi természetű dolgokhoz is szükséges hozzá szólhatás; bérleti és egyéb szerződéseknek legalább conturjaiban történő megállapítása és végül a mi ugyszólván legfőbb irodai feladat, a *munkás törvény*

végrehajtása igen-igen fontos és inkább jogi ismereteket igénylő dolgok; azért helyesebb volna, hogy az ügyosztály vezető tanácsnok jogász legyen. De azután — eltekintve attól, hogy ez neki úgy is ad annyi dolgot, mint amennyi talán egy régi hercegség földművelésügyi miniszter-féle tisztviselőjének sem volt — ne kívánja senki tőle, hogy ő a jelzett segítséggel, a mely segítségben a 70 ezer holdas mezőgazdaságra neki külön embere egy sincs; még ezen birtok kolosszus minden gyakorlati ügyét baját is a legelő marhák megszámlálásáig személyesen végezze. A ki ezt kívánja, követeli; az vagy nem képes megítélni ezeket a kérdéseket; vagy nem jó akarója városunknak.

Ha azt akarják tehát, hogy ezen az egész város boldogulására *legelső sorban* befolyással bírő ügyosztályt kellő ellátásban részesülhessen; akkor gondoskodni kell az erdészeti kezelés nagyon bevált mintájára gazdasági külön kezelésről is.

Mivel inkább szegényedünk, annál inkább és sürgősen szükség van arra.

Csak örömmel vehette tádomásul tehát mindenki a ki városunk fejlődésének, boldogulásának ügyét szíven tudja hordozni, hogy az admistratív most folyamatba vett újja szervezésénél a gazdasági résznél egy kellő hatáskörrel felruházandó szakember alkalmazása tervezetlik.

Végre tehát ez a 70 ezer hold föld közvetlen vezetőt kap!

Igen de a tervezettségben egy „intéző“ alkalmazásáról van szó! En *nem intézőt, hanem mezőgazdasági igazgatót képelek!*

Igaz, hogy törvényesen nincs körvonaloza, a gazdasági tisztek rangfokozata: de a gyakorlati életben ez a rangfokozat mégis — legalább vidékenként — meglehetősen körvonaloza van. A gazd. irnokról tudjuk, hogy belőle minden ki kell hogy teljék. Ő végzi az átkozott irodai munkát is; de ott van a birkauszatásnál is; bort is hoz fel a tisztartó ur névestélyén. Neki is szabad legkevesebbet aludni, és minden felettes gazdatiszt leányának (pedig minő sok van) kurizálni; de szabad a répa gyomláló leányokat is szemügyre venni; mert ő egy olyan valami, a melyből sok minden lehet.

A „kasznár“? feltétlen és megkérgesedett ura egy külön álló birtokrésznek, pusztának — kivéve azt a nyomorult időszakot, a mikor a tisztartó ur is megjelenik.

A „tisztartó ur“ egy igen jó bácsi, a ki már kifelé is tekintélynek örvend; a ki már résztvesz — gyakran mint képviselője is a birtokosnak — a közügyekben; és a ki már nagyobbára nemcsak leányait adta férjhez; de rendelkezik is több kevesebb irnok, ispán és kasznárok felett.

Az „intéző“?! Ez egy újabb valami. Ezt a címet a modern gazdasági berendezkedés találta ki. Az intéző inkább valamely ágat cultiválja a mezőgazdaságnak, mint valamely birtoktestet általában, vagy annak valamely pusztáját. Az egyik lótenyésztési, a másik dohánytermelési, vagy szőlőszeti stb. szakmunka vezetője, intézője. Egy birtokon tehát lehet 2—3 intéző is, a művelési ágak szerint.

Az *intézői* cím és az ezen címhez hozzáfűződött munka és hatáskör, a gazdasági ügyek vezetésére alkalmazandó tisztviselőnek a városnál nem megfelelő.

Itt annak a tisztviselőnek, a ki hivatalba lesz a tanácsnok vezetése mellett és *ezzel kölcsönösen* a város mezőgazdasági ügyeit vezetni; annak birtokait nagyobb jövedelmezőségre emelni, ellenőrizni stb. nem intézőnek kell lennie, *hanem igazgatónak.*

Mert először is, ennek a tisztviselőnek számára minden módon tekintélyt kell biztosítani; és továbbá mert lássuk csak milyen feladatok várnának rá?!

A tanács rendelkezése alatt álló mezőgazdasági igazgatónak a következő feladatai lennének:

1. Sámson és Szovát községek képviselő testületében képviselni a város érdekeit.

2. Minden évben legkevesebb kétszer (összettel és tavasszal) személyesen meggyőződni az összes bérbirtokokon, hogy a bérleti szerződések kikötései bevannak-e tartva.

3. Mint működő vagy vezető tag benne legyen

- a) a bor ellenőrző bizottságban,
- b) a lóavató bizottságban,
- c) a ménes rendező bizottságban,
- d) a lótenyész bizottságban (231 §),
- e) a gazdasági bizottságban,
- f) az esetről-esetre kiküldendő gazd. szakbizottságban.

4. Gyakorolni a felügyeletet az összes mezőgazdasági területeken (tehát nemcsak a bérbeadott, hanem „a saját gazdálkodás útján kezelt“ területeken is!) Igy a Hortobágyon is!

5. A mezőgazdasági épületek felügyelete.

- 6. Halászat.
- 7. Méhészet.
- 8. Határ kérdések.
- 9. Külsőségi csatornázási ügyek.
- 10. Városi ménes.
- 11. Városi törzsgulya.
- 12. Általában minden a város területén kívül eső — város tulajdonát képező mezőgazdasági birtok ügye gyakorlati szempontból, az ő hatásköréhez kellene hogy tartozzék!

13. Általában a mezőgazdaságot illető s hatásköréhez tartozó, közgyűlési s tanácsi megbízások s rendeletek végrehajtása,

és ráadás képen

14. A mezőgazdasági területeken a rendfenntartás ügye.

E szerint nem lenne beszüntetendő a város gazdái hivatal; mert hiszen sem a tanácsnoktól, sem a gazdasági igazgatótól nem lehetne azt kívánni, hogy jövőre ők gondoskodjanak a középületek fűtéséről és világításáról. Hogy ők osszák szét a tisztviselők között a gyertya, tűzifa, fa és egyéb illetőségeket. Hogy fogadják és ellenőrizzék a belső fogatok kocsisait; ők abrakoltassanak és patkoltassanak. Ők vigyázzanak a járművek jó karban tartására; a bitang jószágok gondozására; az utcáseprők eszközeinek pótlására; a fogatok kirendelésére; az ócska anyagok leltári felügyeletére; a belterületeken levő épületekre, csöszökre, béresekre stb.

Mindezek ellátására a város gazdái hivatal mindenkor fenntartása feltétlenül szükséges.

A fentjelzett szerepkörre tehát *nem egy intéző*, hanem egy ügy elméleti, mint gyakorlati képzettséggel bíró, szakmájáért lelkesedni tudó komoly szakember, egy *mezőgazdasági igazgató* szükséges.

Ennek az igazgatónak, úgy hatásköre, függési viszonya, mint javadalmasítása legyen olyan mint az erdőmesteré!

Ez az igazgató májustól októberig lakjék a Hortobágyon; és minden hónap első tanácsülésében legyen köteles a történekről jelentést tenni, és a jövőre vonatkozólag határozatot javasolni.

Ezen óriási kérdés részleteibe belemenni nem akarom; pedig véleményem helyes voltát azok; és azoknak számbeli adatai igazolhatták volna legvilágosabban. Azt hiszem azonban, hogy e város tősgyökeres gazdái és lakói — a kik a viszonyokat nálamnál még behatóbban ismerik, igazat adnak nekem abban, hogy a város birtokainak kellő hasznosítása ilyen gyökeres reformálás nélkül nem is remélhető!

Segítse a jó Isten illetékes köreinket, hogy városunk ezen élethe vágó nagy kérdését kellően megoldhassák; a mire lehet is kilátásuk, mert ez az egy kérdés az, a melyikre nem tartozik az a másik, hogy melyik politikai párthoz tartozunk.

Nyilttér.

**MATTONI FELE
BUDAI
KESERŰVIZ**

legjobb hajtószer.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

HUSVÉTRA

Gummi labdák **Gyermek kocsik**

férfi ingek, gallérok és nyakkendők

Női, férfi és gyermek kötött harisnyák, férfi és fiu kalapok

legolcsóbban **beszerezhetők**

SCHWARZ M. L.

férfi és divatáru üzletében

Schäffer ház, m. ki. posta mellett.

500 forintot fizetnek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzik (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Winkler Ed. Wien, 19 I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ czimzett gyógyszerárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjünk **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéseért jó díjazás adatik.

Eladó földbirtok.

A nádudvari határon fekvő tagbirtok 817 holdat tevő — 1200 □ számitva — szántó, kaszáló és legelő, épületekkel, kúttal ellátva szabad kézből örök áron eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek **H.-Nádudvaron Doby Sándor** tulajdonossal.

Kiadó

egy emeletes uri lakás a piacz kellő közepén, áll 4 szoba, előszoba és minden hozzátartozóból. Ugyanott egy bolt-helyiség is kiadó.

Értekezhetni **Ranunkel H. és Fia** czégnél.

A h.-böszörményi

g. szert. kath. egyház iskoláinak építésére f. é. **ápr. 6-án** d. e. 11 órakor nyilvános tárgyalásra — zárt ajánlat mellett — árlejtést hirdet és ajánlatot elfogad. Bánatpénz 5%, aki a munkát megkapja, 10%-ra tartozik azt kiégszíteni.

Tervrajz, költségvetés és feltételek **Varga László** isk. széki elnöknel megtekinthetők.

Az iskolaszék fentartja a jogot magának az ajánlattevők közül a munkát annak adni, kinek akarja, a szabad választást kikötvén magának.

H.-Böszörmény, 1902. márcz. 25.

Varga László
iskszéki elnök.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a szokásos

táncztanítási idény

megtartása végett **ápril 1-én** ideérkezem.

Endrédi

táncztanár.

A legjobb és legmegbízhatóbb gazdasági és kerti magvakat szállit

Komlóssy Lajos
(előbb Szabó Zsigmond)
magkereskedése

Debreczen, Piacz- Hatvan-u. sarok.

Arjegyzéket és mintákat kívánatra bérmentve küld.

A felszámolás alatt álló

ausztriai omnibusz-társaságtól nagymennyiségű

OMNIBUSZ

minden áron eladatik.

Felvilágosítást nyujt: **Inspector KALLBERG. Wien, XVIII/3 Gschwandnerg 14.**

Triesti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni Generali)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám

a Közgazdaság rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság hazánk legnagyobb, leggazdagabb és legrégebbi biztosító társaság mérlegének főbb számadatait.

Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzáfordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállitmány-, üveg-, betörésses lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság“ számára.

A debreczeni főügynökség **Közgazdasági bank részvénytársaság.**

Mindennemű **kész hintó részek** kaphatók

ÁGI LAJOS

vasárak és kocsirészek raktárában

Budapest, 9. Üllő-ut 61.

Továbbá rudvasak, kocsirugó acélok, olaj, 1/2 olaj és kenőcsös tengelyek, kovács és bognár szerszámok legjobb minőségben

Képos arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

A Beocsini Cementgyárak

egyedüli raktára és kőpiselete:

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsei utca 3.

„Legnagyobb raktár.”

Az **építési évad** megkezdődött, ajánlom friss **portland és román cementemet** (idei gyártmány.) Most érkezett **friss gipszet, elszigetelő lemezt.** Kőbányai sárga és piros **disztléglát,** a legolcsóbb árak mellett, elsőrendű minőségben.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Telefon 254.

Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy **Simonffy u. 2. sz. a.** (városi bérházban) levő irodánkban, fajtáinknak egy csoportját forgalomba hoztuk és ajánljuk szíves figyelmébe alant:

árjegyzékünk.

I. Asztali borok.

1 liter Kadarka	(26 kr.)	52 fillér
1 „ Aramon	(26 „)	52 „
1 „ Kövidinka	(28 „)	56 „
1 „ Mézes fehér	(28 „)	56 „
1 „ Siller	(30 „)	60 „

II. Pecsénye borok.

1 liter Olasz Rizling	(32 kr.)	64 fillér
1 „ „ Veltelini	(32 „)	64 „
1 „ „ Tramini	(32 „)	64 „
1 „ „ Ezerjő	(40 „)	80 „

III. Csemege borok.

1/2 liter Muskotaly	(30 kr.)	60 fillér
1/2 „ Carbenel Felaszu	(60 „)	1.20 „
1 „ 1900 évi Vörös Felaszu	(150 kr.)	3.00 „
1/2 „ Aszu	(150 „)	3.00 „

Üvegeként darabonként külön (8 kr.) 16 fillért számítunk, melyeket azok visszahozása alkalmával **ugyanazon árban visszafogadunk.**

A debreczeni

Szőlő és Bortermelő Szövetkezet

Simonffy utca 2. sz. városi bérház.

Huzás
április 1-én.
Főnyeremény
180,000 korona.
Tisza szegedi sorsjegy részletfizetésre.
Kapható a
Debreczeni Ipar és Kereskedelmi banknál.
Havi részlet
10 K.-30 fill. havi részlet.
A nyeremény már az első részlet lefizetése után
a verőé. A 4% kamat szintén a verőé.
Főnyeremény 180,000 kor.
Huzás
április 1-én.

Egyedüli olcsó bevásárlási forrás

Lukács Vilmos Debreczen, Hatvan-u. 5.

Az építkezési idényre ajánlja dusan felszerelt

raktárát.

Aszfalt és kőfödél
lemezek, carboli-
neum, kátrany,
kocsikenőcs, el-
szigetelő lemez,
cement, gipsz,

hornyolt tetőcserép, John-féle szab. kitünő-
nek bizonyult kéménytölcseit.

MELOCCO PÉTER cement és beton műgyárának képviselője.

Elvállal facementtétő és aszfaltlemezeltő tetőfedéseket, mindennemű be-
tonmunkát.

Csipke függönyök
tisztítása
a szőlek elrongálása nélkül.

kifogástalanul

Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító inté-
zetében eszközöltetik.

Debreczen

Széchenyi utca 42 sz.

Üzlethelyiség az utcára.

Boros testvérek
nődivatáru háza
 értesíti a t. hölgyközönséget, hogy rak-
 tarát a **legremekebb**
ujdonságokkal
 látta el a tavaszi idényre. Régibb áruk
mélyen leszállított árban.

Hallatlan
 olcsó árban kapható
egy teljes férfi öltönyre
 való ruhaszövet bármily színben, a tavaszi és
 nyári idényre 3 meter
2 forint 75 krért.
 A vállalat készpénzfizetés mellett összevása-
 rítja a posztgyárosoktól a visszamaradt árkat
 és így ily hallatlan olcsó árban bocsátja eladás-
 ra. Nincs tehát semmi félrevezetés benne, hogy
 ily mesés olcsó árban kapjatok e ruhaszövetek,
 melyeknek minden darabja válogatott minőségű,
 divatos mintájú és megéri a vételár kétszeresét.
Megrendeléseket csak utánvét mellett
eszközlünk.
 A nagy forgalom miatt s tekintelve véve a rend-
 kívül olcsó árakat, ugintákat nem küldünk.
 Vidéki megrendeléseknél a szim megjelölése ele-
 gendő.
 Központi ruhaszövet kivélteli vállalat.
BUDAPESTEN V. Ferencz-József tér.

2fttől feljebb ölenként kaphatók **160 öles**
házhelyek

a Csapó-utca végén, részletfizetésre.
 Felvilágosítás nyerhető: **Fejér Ferencz**
 ügyvéd irodájában a város bérházában.

Akar ön sok pénzt keresni?
 Havonként 1000 korona is ke-
 reshető könnyen, kockázat nélkül,
 becsületes uton. Irja meg címét
G. 51. sz. a.
 Andas **Annoucen-Bureau des „Mer-
 kur“** Nürnberg Mendelstrasse 23.

Kiadó lakosztály és boltok.

A debreczeni ev. ref. egyház tulajdonát képező Egyháztér 5 sz. bérházánál az emlék-
 kerttel szemben, az épületnek észak felőli részén az emeleten egy **7 szobából álló utcai lakosztály 2 erkélyvel, cseléd szoba, konyha, kamara, pincze, fatartó padlás fürdő szoba, vizvezeték, közös mosókonyha, jó ivóvíz, klosett** felszerelt lakosztály, amely lakosztályból egy utcai és egy udvari szoba előszobával és egy utcai erkélyvel elválasztható garzon lakásnak, továbbá a 2 dik és 4. sz. bolthelyiség május 1-től haszon-
 herbe kiadó, a béretek felől értekezhetni lehet az egyház irodájában.

Debreczen, 1902. márcz. 1.

Otrokocsi Végh János
 ref. egyház gazd. gondnoka
 Csapó-u. 23.

Alapított 1801.
BLATTNER GYULA
Debreczen, főtér

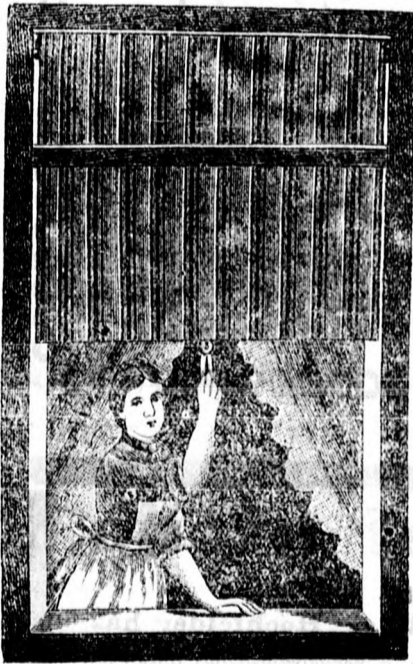
építészeti üveges, üveg, porcellán, tükör és lámpa nagyraktára.

Az építkezési idény beálltával ajánlja **üvegezési vállalatát,** valamint raktáron levő több méretű

kész ablakait.
 Dus választékban állanak t. vevőim részére úgy saját szükségleteire, mint **menyasszonyi** vagy egyéb **alkalmi ajándék tárgyak.**
Képkerekezések olcsó árban.

Táncztanítási jelentés.
 Van szerencsém a n. é. közönség be-
 ceses tudomására hozni, hogy **április 1-én az új táncanfolyamot** megnyitom a **Korena** című táncsteremben **Csapó-u. 17 sz.** Tanítási órák: kedd, csütörtök és szombat este 8-10 ig s minden vasárnap 8-11-ig összegyakorlat. Kívánatra külön colonét rendezek és magán órákat nappal adok.

Tisztelettel
Schaf János
 táncztanító.

Tartósságot 10 évig keresek.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti.

Cziszertisége, olcsósága, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmúlhatatlan. A rudak önműködése által az eddig előfordult kellemetlenségek, mint egyoldalu felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva.

A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül fel, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös.

Az amerikai redőnyrud bármily ablaknál alkalmazható, a rud be- vagy kiakasztása egyszerű és egy percnyi idő alatt eszközölhető.

Vidéki megrendelések azonnal teljesítenek.

Teljes tisztelettel
Csonka Dániel.
 Debreczen, Kossuth-utca 25.

SANTAL EGGER
 gyógyító erejével felülmúlja a külföldi szereket.
Kipróbált, orvosilag ajánlott
 jó szer, hólyag eső bajoknál és minden oly esetben, hol az orvosok **Santal olajat, Copalivát vagy Cubebát** ajánlanak. A

SANTAL EGGER

tiszta keletindiai Santal olaj tartalma miatt meglepő si-
 keres hatása az ifjúság büntalmánál. Az orvosok is
 kedvelik és rendelik 1 üveg ára 3 kor.

Vidékre a pénz előzetes beküldése után bérmentve **3.40**
 kor. Csak a törvényesen védett **tigris-tej** védj. valódi.
 Kapható a legtöbb gyógyszerárban **Fő és szétküldési**
 raktár **„Nádor gyógyszerár“**

Budapest, VI. Váci-körút 17.
 Kapható Debreczenben: **Tóth Béla és Muraközy László**
 gyógyszerárában.

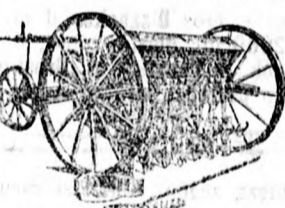
Szőlőmivelők és mezőgazdák számára!
**A szőlőtelepek befecskenkezéséhez, vala-
 mint a gyümölcsfákat károsító rovarok,**
 továbbá a **szegecs és tormáncs teljes**
kiirtására

MAYFARTH Ph. és TÁRSA-féle
 szabadalmazott önműködő
 úgy hordozható mint kocsira
 szerelt
„SYPHONIA“
 fecskendő, a legjobb-kok bizonyul-
 tak, a melyek szivattyúzás nélkül a
 folyadékot önműködőleg a növényekre
 permetezik. Ezen fecskendőknek már
 sok ezerre menő példánya van alkalm-
 mazásban és számos elismerő bizo-
 nyítvány igazolja ezeknek elvitázhat-
 lan kiválóságát minden más rend-
 szerrel szemben.

A legjobb vetőgépek
MAYFARTH Ph. és TÁRSA legjobb szerkezetű

„AGRICOLA“

tolóvetőkerék-rendszer
 vetőgépei.
 Mindennemű mag- és
 különböző magmennyi-
 ség számára, váltó-
 kerekkel nélkül, dom-
 bon avagy síkon a leg-
 könnyebb járás, leg-
 nagyobb tartósság és
 mind a mellett a
 legolcsóbb ár által
 tűnnek ki.
 A lehető legnagyobb
 munka, idő és pénz-
 megtakarítást teszik lehetővé. — Különlecségeket szőna- és
 szalmaaprék kézi használatra, kukorica-morzsolók, csaplogépek,
 jargányok, gabonarostók, triurók, ekék, hengerek és boronákban
 a legjobb rendszer és elismert „legjobb“ alkotás alkalmazása
 mellett gyártanak és szállítanak

MAYFARTH Ph. és TÁRSA
 cs. és kir. kiz. szabadalm. mezőgazdasági gépgyárak
BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel — kitüntetve. —
 Kimerítő árjegyzékek és elismerő kiratok kívánatra
 ingyen küldetnek.
 Képviselek és ismételadók alkalmazzatnak.

Általán elismert diét-cos-
 met szer (be-
 az izmok
 erős-
 dőzésére
 és idegek
 lésekre)

KWIZDA FLUID

Kigyó jel
TOURISTA-FLUID

Erősítés és erámegújítás céljából eredmé-
 nyosul használják az összes turisták, kerék-
 párosok és lovagok nagyobb tóurak után.

1 ÜVEG ÁRA 2 KORONA, 1/4 ÜVEG ÁRA
 1 KORONA 20 FILLER

Vidéki csak félti névjegygyel. Kapható az
 összes gyógyszerárakban.

KREISAPOTHEKE KORNEUBURG BECS mellet.

A legujabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosóruha kelmek

óriási választékban

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Knz József és Társa utóda cégénél
Kistemplom bazár.

Varga József

butorkereskedő, kárpitos és díszítő

DEBRECZEN, Piacz utca 44.

Értesíti a n. é. butorvásárló közönséget, hogy tülhaimozott raktára miatt ugy egész menyasszonyi kelengyéket, mint egyes darabokat, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelűig, igen olcsó árban árusít el. Mindenféle asztalos és kárpitos butorok átalakítását és kijavítását is elvállalja olcsó árak mellett a legrövidebb idő alatt.

Díszítéseket a legszebb és legizlésebb kivitelben eszközöl.

Adler és Mezey

üveg és porcellán üzletében

már nagymennyiségű áruk érkeztek meg, minek következtében teljesen berendezett raktárt tartunk Porcellán, Üveg és diszmiárakban. Tavaszú idényre legjutányosabb árak mellett ajánljuk Kerti golyó, Preparált Pálma és a még raktáron lévő függőlámpáinkat.

Művészies kivitelben fényképnagyításokat még eddig nem létezett olcsó áron elvállalunk. Képekreteteket saját találmányu illesztő gépünkön legszebb kivitelben készítünk. Remek keretléc mintáink, valamint a fenti ezikkel szép kiviteléről és főképp azok szolid áraitól a n. e. közönség szives meggyőződését saját érdekükben reméljük és vagyunk

Tanulót elfogadunk ADLER és MEZEY.

Kertalakítás és javításokhoz

5000 db. szép és erős Diszbokor, u. m.: Jázmin, Spirea, Lonez, hóbagyó, orgona, stb. 2000 db. Diszfa, juhar, hárs, Platán, olaj, jegenye és gömb ákácok, Fenyők és Thuja stb. Grosi-féle egész nyáron virágzó Cánák s több szép cserepes virágok a legjutányosabb ár mellett kaphatók

Fehértói István

Széchenyi-utca végén, a nánási vasut mellett levő műkertész telepén.

Ugyanott 2000 db. 1-2 éves szépfaju Rózsafa a 1 kor., bokor és futórózsák, közte a gyönyörű Crimson Rambler ujdonság a 20-30 kr.

Térei József utóda

festék és zsiradék különlegességek gyári raktára

Debreczenben, Hatvan-utca 13. sz. Hochfelder ház.

Az idény beálltával van szerencsém a n. é. vevőközönségnek dusan felszerelt raktáramból ajánlani u. m.: olaj és porfestéket, kiváló finom lenolaj-kenczét, valamint szobapadló és parquett mázokat a legjobb kivitelben — a legolcsóbb árszámitás mellett.

Továbbá van szerencsém ajánlani Dr. Schönfeld-féle Düsseldorf-i olaj és aquarell festékeket, ugyszintén hozzávaló festővásznat és ecseteket, melyeket helyben kizárólag csak én árusítok.

Magamat a n. é. közönség további jóindulatába ajánlva, vagyok

teljes tisztelettel

Térei József utóda.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégénél

Debreczen Rózsater.

Czipők

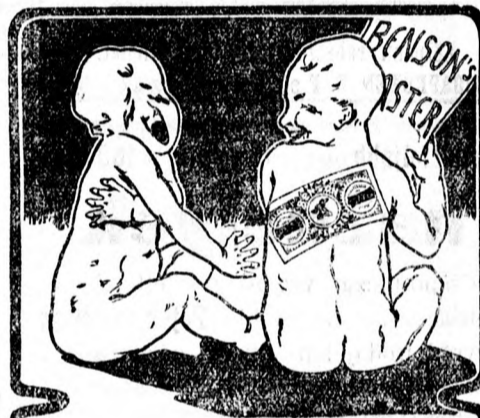
legjutányosabb árban

(Ujfalussy ház)

Guttman Jakab utóda

kizárólagos czipő üzletében, — Hungáriával szemben.

Ezen üzlet egészben is átadandó.

Seabury & Johnson-féle

BENSON-TAPASZ

a leghatásosabb szer köszvény, csusz, derékfájás, hátbaj, mellbaj, köhögés és mindenféle meghűléseknél.

Ovakodjunk csekélyebb értékű utánzatoktól.

Kapható minden gyógyszerárban.

Fitos Ferencz győgszert. N.-Károly, Louis Ritz & Co. Hamburg.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszér, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúszál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak az eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjegyvel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa.
•• csasz. és kir. udvari szállítók. ••
Rudolstadt.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Kraft-Ebin tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhg tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Wofeinklechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894. Amsterdam 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896. Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

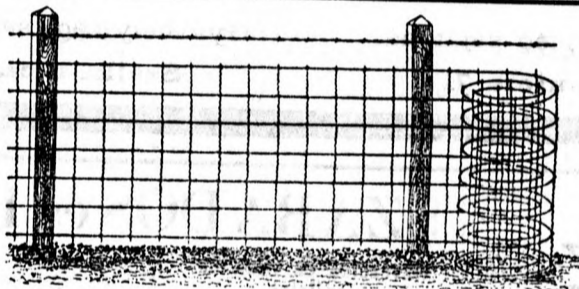
Több mint 1200 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló íze miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. **Uvegekben** 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40 ársittatik minden **gyógyszertárban**.

I. Serravallo gyógyszer-tár Triesztben.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Ujdonság!

Ujdonság!

Haidekker Sándor

sodronyszövet, fonat és kerítésgyára

BUDAPEST, VIII. Üllői-ut 48 ik sz.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát

mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,

mely előnyeinek fogva fölülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: **Olcsóság:** 1 méte magasságu tekercseken a következő árakon kapható:

Fekete vassodronyból:

Sodronyvastagság:	1.2	1.4	1.6	1.8	2.00	milliméter.
Ár méterenként	35	40	45	50	55	fillér.

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

Sodronyvastagság:	1.2	1.4	1.6	1.8	2.00	milliméter.
Ár méterenként	40	45	55	60	65	fillér.

Célszerűség: A fonat lyukbősége 5 cm. lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tuskésok, tehát az átmászást megnehezíti. A fonat csavart szálai — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosok, a szálak összecusuzása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézvel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Feszítő sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tuskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. A tuskés sodrony méterenkénti ára 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép és kézi sodronyfonatokat mindenféle czélokra; csinos és erős kiviteli kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park és erkélyrácokat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtár ablakrostélyokat, ökör szájkosarakat, szikraforgókat, gabonaosztályozó hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpennyel való elátását. Sodronyszöveteket, fonatokat és vaskeretű szitákat szelőlőrostákba.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Intányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Antal Vincze

férfi szabó üzlete

Debreczen, Simonffy-utca 1. sz.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagyközönség becses figyelmét felhívni, hogy úgy a tavaszi mint nyári

szöveteim

a legszebb kivitelen és nagy választékban megérkeztek, azokat igen szolid árban a legújabb divat szerint készítem. Magyar ruhák bármily kivitelen. — A midőn ezeket nagybecsű tudomására hozni szerencsém van, szöveteim megtökintését szíves figyelmökbe ajánlva vagyok kiváló tisztelettel

Antal Vincze férfi szabó.

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből azedett minden szó 4 fillér.

Iskolázott nemes harzi kanárik meglepő kellemes hangváltozatokkal éneklők olcsón beszerezhetők Péterfia-u. 26.

Eladó Szabolcs megyében Szentgyörgy Abrány állomástól 10 percznyi távolságra, szőlőtelepítésre is igen alkalmas 100 hold föld előnyös feltételek mellett. Értekezhetni a tulajdonossal Debreczenben, Hatvan-utca 16. szám alatt.

Harzi kanárik mély hangok és trillázók kaphatók utánvét mellett 8-20 márkáig. Árjegyzék ingyen. W. Heering. St. Andreasberg (Harz) 427.

Szobapadló és lakkok

legolcsóbban beszerezhetők NEUMANN és WEISZ festők, szerszám és fűrész gyári raktárában Hatvan-u. 5.

A tehén tartó gazdák

figyelmébe. Egy szép 2 1/2 éves Nyugoti (Schweitzer) Bika a fedezetetést illetőleg rendelkezésre áll a Fehértői István kertészeti telepén Széchenyi utca végén, a nánási vasut mellett.

Egy nyilas sestakerti szőlő és ugyanott sestakerti bor eladó. Értekezhetni csapó-u 17.

Szép bajusz

nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpédrő” használata által. Egy doboz 40 fl. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszer-tárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Egy jó karban álló

női Blokkli jutányos áron eladó Kossuth-u. 25. II. ajtó.

Első Eperjesi len és

damaszt műszövőde képvisellete. Schwartz Victor Debreczen, Simonffy-u. (városi bérház.) Valódi Rumburgi és Irlandi vásznak, Schrotl-féle schifonok, törülközők, ágyhuzatok, damaszt és asztalteritékek, zsebkendők és kész fehéreneműek raktára.

A legbiztosabb

és évek hosszú sora óta legjobban bevált

**Gazdasági magvak
Konyhakerti magvak
Valódi eruruli virágmagvak**

Kontsek Géza

előbb **Gaszner Károly**
magkereskedésében, **Kossuth utca 7.**
kaphatók.

**Magánfogyasztóknak és viszontelárúítóknak
jelentékeny kedvezmény.**

Nagy, képes árjegyzék ingyen.

Csorda föld.

A Waggongyár háta megett levő **Nadályos** nevű csordajárás földemre úgy mint eddig, most is megkezdődik Szent-György napján a kihajtás. Hol is fejős teheneken kívül rugott borjúk és meddő tehenek egész nyári kintlétele elfogadtatnak.

Előjegyzések mártól kezdve lakáson, Teleki utca 5 sz. eszközölhetők.

Ungvári Andor.

3600 3974.
1902.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező :

1. ugynevezett „Rabkert” 1 és 1/2 hold föld

2. az államvasuti pálya melletti I. II. III. IV. sz. faraktári helyek és pedig ez utóbbiak nem csupán faraktározási célra, hanem konyhakertészeti, vagy más raktári célra is az **1902. é. ápril hó 2-án d. e. 9 órakor** a városház nagytanácsstermben tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adadni fognak. Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át az árverelő bizottság kezéhez készpénzben vagy megfelelő értékpapirban letenni s az árverési feltételeket a városi számvevőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Debreczen, 1902. márcz. 24 én.

A városi tanács.

242—1902. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bírósnak V. 98/4—1902. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Kállai Ferenccé debreczeni lakos részére Pető Miklós és neje Bujdosó Zsuzsanna debreczeni lakosoktól 308 kor. tőke, ennek és pedig 116 kor. után 1900 szept. 29-től 192 kor. után 1901. é. nov. hó 29-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 121 kor. 74 fl. perkölttség erejéig, 1902. jan. hó 14-én bírónilag lefoglalt és 646 kor. 20 fl-erre becsült házi butorok, lovak, s rtések és egyéb tárgyakból álló ingóságok **1902. évi ápr. hó 2-án d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és a Homokkerben 85 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Debreczen, 1902. márcz. 14-én.

Török Péter

bírói kiküldött.

Gyomorbajban szenvedőknek!

Mindazoknak kik meghülés, vagy a gyomor túlterheléséből, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy nagyon hideg ételnek élvezésétől, esetleg rendetlen életmód által gyomorbajt, mint

**gyomorkatarrhust, gyomorgörösöt,
gyomor-fájdalmakat, nehéz emésztést, vagy elnyálkásodást**

kaptak, itt ajánljuk egy jó háziszert, melynek bámulatos jóhatása már évek óta kipróbálva van. Ez az ugynevezett

Hubert Ulrich-féle gyógyfűbor.

Ezen gyógybor kiváló gyógyhatásának bizonyult gyökerekből és jóborból készült, erősíti és élénkíti az emésztőszervezetet az embernek. E gyógybor megszünteti az emésztési zavarokat és elősegíti a vér egészséges újjákepződését.

E gyógybor alkalmas időben használva, már csirájában elfojtja a gyomorbajt. Ez-
okból nem szabadna késni ennek használatával. A fejfájás, felbűffogés, feltuvódás, gyomorégés, rosszullét, hányás, melyek az idült gyomorbajoknál a leghevesebben fellépnek, gyakran már az első ivás után eltűnnek.

Székrekedések és ennek kellemetlen következményei, mint szorongás, kolika, fájdalom, szivdobogás, álmatlanság, valamint májvérzések a lépárganatok és arányér-fájdalmak, a gyógybor által megszüntetnek. Az emészté-
telenséget megszünteti és eltávolítja a gyomorból az alkalmatlan anyagokat.

Sovány, halvány arc, vérszegénység, gyengeség rendes következményei a rossz emésztésnek, továbbá a hiányos vérképződés és beteges állapot a májban. **Értégtelenség**nél kapcsolatban idős **léhangoltság** és **kedvetlenség**gel, valamint a gyakori **fejfájás** és **álmatlan éjszakák** miatt sokan főnkrementek már. —
A gyógybor a már elgyengült életérőnek új tápot ad. — E szer fokozza az ét-
vágyat, elősegíti az emésztést és táplálást, élénkíti az anyagcserét és vérképződést, az izgatott idegeket megnyugtatja és új életkedvet ad. — Számos elismerő és köszönő irat bizonyítja ezt.

A **gyógyfűbor** üvegekben kapható 1 frt 50 kr-ért a debreczeni gyógyszerárakban. Kapható továbbá: Bagamér, N.-Léta, Derecske, Vámos-Pécs, Hosszu-Pálvi, Konyár, Sámson, Szoboszló, Kaba, Földes, Nádudvar, B.-Ujváros, H.-Bászörmeny, Hadház, Balkány, Érmihályfalva, Székelyhid, Diószeg, P.-Ladány, Egyek, Csege, T.-Polgár, H.-Nánás, Ujfehértó, H.-Dorog, B.-Szt.-Mihály, Bököny, Ny.-Adony, Ábrány, Pocsaj, Kis-Maria, B.-Ujfalu, B.-Torda, N.-Rábé, N.-Bajom, Kerezag, Nyiregyháza, N.-Kálló, Kálló-Sergén, Maria-Pócs, Nyir-Bátor, Ny.-Bogád, N.-Écsed, Szaniszló, N.-Károly, T.-snád, Csány, Margitta, Szalárd, Bihar-Csatár, Püspöki, Alsó-Keresztes, Körös-Tarján, B.-Bászörmeny, Zsáka, Fűzes-Gyarmat, Dé-vaványa, Szeghalom, Csökmő, Vésztő, Okány, Zsadány, Nagy-Szalonta, Nagy-várad, vala mint Ausztria és Magyarország összes gyógyszerárában.

A debreczeni gyógyszerészek bárhova készséggel küldenek 3 vagy több üveg gyógyfűbort, eredeti árakban.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Kérjük mindég

Hubert Ulrich-féle gyógyfűbort.

171—1902. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bírósnak V. 94/2—1902. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Schvarcz József és társa felperes részére Mattyasovszky Andor debreczeni lakostól 822 kor. tőke, ennek 1901. évi aug. 13-tól számítandó 5% kamatai és eddig összesen 50 kor. 64 fill. perkölttség erejéig, 1902. január 20-án bírónilag felülfoglalt és 7202. koronára becsült házi-butorok, egy tűzmentes szekrény, kerékpár, gépek, ásványgyűjtemény és egyéb tárgyakból álló ingóságok **1902. évi ápril hó 4-én d. e. 1/2, 10 órakor** kezdetét veendő és alperes lakásán Péterfia utcán 73 sz. háznál, Wiener filiale W. Gamens cég 250 kor. tőke és jár. s a debreczeni faáruraktár 220 kor. tőkekövetelése és jár. kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Debreczen, 1902. évi márcz. 9-én.

Török Péter bírói kiküldött.

Elsőrendű sima szőlővesszők

kaphatók

Kardos László

telepéről. Értesítés az üzletben.

ehér erdélyi (bakar) 1000 darab	4 kor.
Olasz rizling	4 "
Fehér chasselas csemege	6 "
Piros	6 "
Fehér fontenebleau	8 "
Muskotály Alexandria	16 "
Hunburg	16 "
Passatutti	16 "

Ganofszy Lajos
 fűszer-, festék- és magkereskedése
 Debreczen, Kossuth u. 1. szám.
 A tavaszi idényre ajánlja dusan felszerelt
 festőkáru, szobapadlólaak,
 gazdasági és kerti telemény-
 magvak raktárát
 előnyös árak mellett.

Hazai
 gyártmány.
Grünfeld Adolf
 saját készítményű
 férfi-, fiu- és gyermek-
 ruha-raktára
 Debreczenben,
 a Kistemplom-bazárban.
 Divatos szabás.
 Szolid munka. Olcsó árak.

Félegyházi János
 fűszerkereskedése
 Placz- és Miklós-utca sarok.
 Ajánlja dus raktárát
 olcsó kővekban,
 természetes asványisokban
 és mindenféle déli-
 gyümölcsökben.

Medgyaszay Sándor
 szalonna, zsír, füstöltlús és kolbászművek gyára
 Debreczen, Gr. Degenfeld-ter 2. sz.
 A husvéti ünnepekre ajánl prágai,
 kassai és saját párosolási füstölt
 nyers és főzött állapotban.
malaczsontkát

Cs. és kir. udvari szállító.
**Neumann-féle
 RUHÁK**
 || mégis a legjobbak tartósságuk, kitűnő
 állásuk és olcsó szabott áraknál fogva. ||
 Dusan felszerelt

Nagy husvéti vásár!
Neumann Testvéreknel
 a Rize-palotában. o. o. kalapok,
 nyakkendők,
Czipők,
 ingek és más férfi divat cikkeket
 csoda olcsó árakban.

Saját készítmény.
 Placz- u. a Dreher sörszarnok mellett.
Katz Herman
 Debreczen, Placz-utca 43. szám.
 Legrégibb és legnagyobb
 uri-, fiu- és gyermek-ruha áruház.
 Előnyös szövetbevásárlások által abban a kellemes hely-
 zetben vágják, hogy a t. verőközösségnek nagy
 készpénz megtakarítást nyújthatók. — Mérték
 utáni rendelések művészi sze-
 básal.

fiuruha-osztály.
NEUMANN M.
 cs. és kir. udvari szállító
 DEBRECZEN,
 a főpostával szemben.

Urak!
 Minden idényre a legdivatosabb
 angol és hazai gyártmányu
 gyapjuszöveteket
 nagy választékban
 postó dívtáru üzletében Kossuth-utca
 (Dörre csarnok mellett) szereztetik
 ha legolcsóbban.

Órák
 és ékszerrek
 a legolcsóbban
 beszerezhetők a Magyarhon legzu-
 nyobb és hírneves órák üzletében
Gasparik Antal
 (Serli Ede utódánál)
 chronometer műorás és első magyar fűző
 óra gyáros
 DEBRECZEN.
 Javítások legjobban mint bárhol és
 jutányosan eszközölteinek.
 Kivánatra gazdag képes árjegy-
 zéket bérmentre küldök.

A legszebb
 husvéti
 ajándék-
 tárgyak
Hoff Albert
 ékszerésznél
 városháza épületében
 jutányos árban
 kaphatók.

Óriási
 választék
**husvéti
 tojásokban**
 és
csukorkákban
 Czeglédy és Polgár
 fűszer- és csomagé-üzletében
 Debreczenben,
 a Nika szállodával
 szemben.